GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA 2002 roku

TEL./FAKS 597 450 252

nr 119

CENA 6 Kč

ZAPRASZAMY DO DYSKUSJI:

Gorąca linia »GL« o szkolnictwie

W czwartek 17 bm. w godz. 9.00 - 14.00 czekamy na opinie Czytelników pod nr. tel. 597 450 249 i adresem e-mailowym: glosludu@ostrava.cz

O polskim szkolnictwie na świecie czytaj w sobotnim »GL«

Efektem pracy doktorskiej ekologa Pawła Santariusa jest projekt ustawy.

Rok 2030 tuż tuż...

O naprawianiu krajobrazu

Strona 1 - 3

Wyniki memoriału Wandy Delong

W kategorii open triumfowała po raz trzeci z rzędu Łomna Dolna

Strona 8

▲ *Wierzyć się nie chce, że ta czarna skała, która wypełnia darkowskie zapadliska, kiedyś zazieleni się, a Darków powstanie z gruzów jako teren rekreacyjny.* *Fot. MAREK SANTARIUS*

OBRADOWAŁA RADA KONGRESU POLAKÓW W RC

Szkolnictwo priorytetem

CZ. CIESZYN (db) - Informacje o ostatnim posiedzeniu Rady Przedstawicieli, sprawozdania z udziału przedstawicieli Kongresu Polaków w międzynarodowych spotkaniach polonijnych, a także sprawy bieżące związane m.in. z przygotowaniami do kolejnych rozmów nt. polskiego szkolnictwa, stanowiły trzon programu poniedziałkowego posiedzenia Rady Kongresu Polaków.

„Wracam właśnie z zebrania poświęconego połączeniu PSP w Nydku z PSP im. S. Hadyny w Bystrzycy" - poinformował, zagajając posiedzenie, prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek. „W tej gminie sprawa zdaje się być załatwiona optymalnie. Od nauczycieli i pełnomocników Kongresu z różnych miejscowości napływają jednak informacje mniej optymistyczne. W wielu miejscach nie udało się ani utrzymać samodzielności polskich szkół, ani doprowadzić do ich połączenia z polskimi placówkami w sąsiednich gminach. Obawy i ostra krytyka w tej sprawie zabrzmiały też na ostatnim posiedzeniu Rady Przedstawicieli".

Problem utraty samodzielności niektórych przedszkoli i PSP wiąże się z przekształcaniem placówek szkolnych w podmioty prawne. Faktycznie stanie się tak - w myśl obowiązujących przepisów - od 1 stycznia 2003. Decyzje, ile będzie w danej miejscowości takich podmiotów, podejmowały przedstawicielstwa gminne w ubiegłych tygodniach. Rada Kongresu Polaków poleciła w związku z tym swojej komisji szkolnej aktualizację materiału pisemnego nt. polskiego szkolnictwa. Materiał ten przedstawia obecną sytuację i najważniejsze postulaty. Był on już przekazany czeskim i polskim władzom, najnowsza wersja zostanie opracowana z myślą o spotkaniu Rady Kongresu Polaków z minister Petrą Buzkową.

Ciąg dalszy na str. 2

KTO KIEROWNIKIEM SEKRETARIATU ZG PZKO?

B. Suchanek złożył rezygnację

CZ. CIESZYN (s) - Z dniem 1 listopada ze stanowiska dyrektora Biura ZG PZKO rezygnuje Bogdan Suchanek. Taką informację udostępnił „Głosowi Ludu" prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa. Rezygnacja ta ma rzekomo związek z uchwalonymi przez władze PZKO zmianami w statucie Związku i w finansowaniu jego aparatu.

Jak nam powiedział prezes Stopa, od 1 stycznia 2003 roku aparat ZG PZKO będzie się składał z trzech pracowników. Będą go tworzyli kierownik sekretariatu, pracownik organizacyjny oraz sekretarka. Niebawem ogłoszony zostanie konkurs na kierownika sekretariatu.

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie duże, lokalne deszcze, temperatura w dzień 8 - 12 st., nocą 4 - 8 st. C.

PIĄTEK - Pogoda bez zmian, temperatura w dzień 10 - 14 st., nocą 3 - 7 st. C.

Trzeba więcej pasji!

Józefa Wierzgonia chyba nie trzeba przedstawiać - wiceprezes ZG PZKO i ZŚM PZKO, członek ZG Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie i Unii Czeskich Zespołów Chóralnych w Pradze, kierownik artystyczny i dyrygent „Przyjaźni" jest kandydatem nr 1 z listy „Wspólnoty" do wyborów komunalnych w Karwinie.

■ ■ Czym pan chciałby się zająć w przedstawicielstwie miejskim w wypadku, że wyborcy obdarzą pana zaufaniem?

- Nie lubię dawać jednoznacznego pierwszeństwa takim czy owakim sprawom. Członkowie przedstawicielstwa powinni poświęcać się wszystkim pożytecznym kwestiom, które służą godnemu życiu i współżyciu ludzi danej miejscowości i jej dalszemu wszechstronnemu rozwojowi. Zdaję sobie jednak sprawę, iż w warunkach rozdrobnionej partyjnej demokracji, przy politycznych ambicjach często trudno jest osiągać jednolitość poglądów w realizacji nawet najszlachetniejszych celów.

■ ■ Jak pana zdaniem układają się w Karwinie stosunki między społecznością większościową a mniejszościami?

- Czy to już jako zwykły mieszkaniec Karwiny, wiceprezes frysztackiego MK PZKO, czy też dyrygent zespołu „Przyjaźń", nie doznałem we wzajemnym współżyciu rażących krzywd. Magistrat okazuje nam wiele zrozumienia, włącznie ze wsparciem finansowym. Wzajemne współżycie oceniam więc dodatnio. Choć z drugiej strony nie można nie widzieć faktu, iż wielu jeszcze obywateli nie chce zaakceptować naszego pochodzenia. Tym trzeba stale tłumaczyć. Edukacja w tym kierunku w czeskich szkołach i organizacjach społecznych byłaby na pewno pożyteczna. Przyznajmy jednak samokrytycznie, iż to na nic się zda bez wytężonej aktywności społecznej nas samych. Wielka dla nas szkoda, iż tej aktywności i zapału społecznego jest w nas coraz mniej, bez tego nie pomogą nam nawet najlepsi posłowie, senatorowie i radni w przedstawicielstwie. **(mro)**

EFEKTEM PRACY DOKTORSKIEJ EKOLOGA, PAWŁA SANTARIUSA, JEST PROJEKT USTAWY

Rok 2030 tuż tuż...

Paweł Santarius jest inżynierem leśnictwa ze specjalizacją w zakresie ochrony i kształtowania środowiska. Od roku 1997 pracuje na stanowisku kierownika wydziału ochrony środowiska Urzędu Powiatowego w Karwinie. Kilka miesięcy temu obroniwszy pracę doktorską, uzyskał tytuł Ph.D. Tematem tej pracy było „Řešení úprav devastované krajiny důlní činností v dobývacích prostorech Darkov, Louky a Stonava", co z grubsza znaczy tyle samo, co „Projekt naprawy krajobrazu zdewastowanego na skutek działalności górniczej w obrębie Darkowa, Łąk i Stonawy".

■ ■ Co pana skłoniło do otwarcia przewodu doktorskiego i kiedy to nastąpiło?

- Przede wszystkim skłoniło mnie do tego pragnienie podnoszenia na wyższy poziom kwalifikacji, które mógłbym wykorzystać podczas wykonywania zawodu. Studia doktoranckie podjąłem na Wyższej Szkole Górniczej-Uniwersytecie Technicznym w Ostrawie w roku 1995. Natomiast temat pracy doktorskiej sam wybrałem. Wynikał on z potrzeby chwili i jako taki został też zaakceptowany przez mego promotora, prof. Dušana Smolíka.

■ ■ Dlaczego akurat ten temat?

- Po pierwsze pracuję w urzędzie na szczeblu powiatu. A wiadomo, największym problemem na tym terenie są szkody wyrządzone przez przemysł górniczy. Po wtóre zaś - ojciec pracował w dziedzinie rekultywacji od lat pięćdziesiątych i zostało po nim mnóstwo informacji, które chciałem wykorzystać. Byłoby niewybaczalnym błędem, gdyby miały pójść w zapomnienie.

Ciąg dalszy na str. 3

ROŚNIE NOWY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Mieszkania dla 24 pensjonariuszy

Firma budowlana „VOKD" weszła na plac budowy nowego stonawskiego Domu Pomocy Społecznej dopiero w maju tego roku, przejmując obiekt w stadium początkowym budowy po innej firmie, która ogłosiła bankructwo, a już w kwietniu 2003 roku zamierza go przekazać inwestorowi - samorządowi gminy Stonawa.

W tych dniach nad murami budynku, który wznoszony jest w samym centrum na zapleczu starego Domu Pomocy Społecznej i tzw. „wrankówki", czyli kamienicy mieszkalnej, stanęła więźba dachu. Wygląda więc na to, że ekipa cieśli zdąży zabezpieczyć wnętrze przed pierwszym śniegiem.

Z informacji udzielonej nam przez szefa wydziału budownictwa, Władysława Droździka, trzykondygnacyjny DPS będzie mógł udzielić schronienia 24 osobom, które ukończyły 60. rok życia lub inwalidom. Pensjonariusze zamieszkają w 18 garsonierach (na każdym poziomie będzie ich po sześć) oraz w trzech mieszkaniach dwupokojowych dla małżeństw. Do ich dyspozycji będzie wspólna jadalnia, świetlica, gabinet lekarski, kabiny do masaży wodnych oraz salon fryzjerski. Poza tym w budynku znajdą się pomieszczenia służbowe, w tym również pralnia wraz z suszarnią bielizny.

Z oddaniem tego obiektu w Stonawie wzrośnie o 400 procent baza mieszkalna dla osób wymagających ustawicznej opieki. Stary DPS bowiem posiada zaledwie 6 jednoosobowych pokoi. **(s)**

▲ *Za około pół roku w budynku tym zamieszkają 24 osoby.* *Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS*

ISSN 1212-4222

9 771212 422041 02119

OBRADOWAŁ ZARZĄD GŁÓWNY MACIERZY SZKOLNEJ

Walne będzie 22 listopada

CZ. CIESZYN (kor) - Przygotowanie Walnego Zgromadzenia Macierzy Szkolnej w RC było jednym z głównych punktów wtorkowego posiedzenia Zarządu Głównego tej organizacji. Jak poinformował „Głos Ludu" prezes Jan Branny, zgromadzenie odbędzie się 22 listopada br. o godz. 16.00 w auli czeskocieszyńskiego Polskiego Gimnazjum.

„Musimy się do zgromadzenia solidnie przygotować - opracować sprawozdania z działalności w ubiegłej dwuletniej kadencji, a także wytyczyć kierunki na przyszłość. Czeka nas więc w najbliższych tygodniach sporo pracy" - stwierdził Jan Branny.

Dużo miejsca poświęcił ZG Macierzy Szkolnej ocenie niedawnych imprez centralnych - Baginieckiego Festynu Szkolnego i towarzyszącego mu Górskiego Wyścigu Rowerowego oraz trzeciej edycji Turnieju Piłki Nożnej Polskich Szkół Podstawowych o Memoriał Alojzego Adamca.

Przy tej okazji prezes Jan Branny podziękował wszystkim członkom Zarządu Głównego i ich rodzinom za ich ogromny wkład przy zorganizowaniu tych imprez. Nie zapomniano też o sponsorach, bez których imprezy te nie mogłyby się odbyć.

Prezes Macierzy Szkolnej poinformował ponadto o swoich rozmowach z marszałkiem Senatu RP Longinem Pastusiakiem (dotyczyły pomocy Senatu przy rekonstrukcji szkoły na Bagińcu), przewodniczącym Senatu RC Petrem Pithartem (sprawa dotacji z Ministertwa Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego RC) oraz przewodniczącym Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Andrzejem Stelmachowskim (ponownie o utrzymaniu baginieckiego budynku).

»WSPÓLNOTA« ROZWIJA KAMPANIĘ

Spotkania z wyborcami

REGION (r) - Jak już informowaliśmy, w miastach i gminach o mandaty w przedstawicielstwach ubiegać będzie się 1 i 2 listopada wielu obywateli narodowości polskiej. Większość startuje w wyborach samorządowych z list Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota", ale niemało polskich nazwisk widnieje także na listach innych partii i ugrupowań.

W ramach kampanii przedwyborczej „Wspólnota" organizuje szereg spotkań z wyborcami. Wczoraj odbyły się spotkania w Karwinie-Frysztacie i Cz. Cieszynie. W najbliższy piątek Rada Wykonawcza „Wspólnoty" obradować będzie w Cz. Cieszynie, w siedzibie ZG PZKO. W sobotę 12 bm. odbędzie się spotkanie w Klubie Bułgarskim koło Mostu Sikory w Ostrawie (godz. 15) oraz spotkanie kandydatów „Wspólnoty" z wyborcami w Lutyni Dolnej (Dom PZKO Lutynia Dolna-Wierzniowice, godz. 15). W dniu 17 bm. zaplanowano konferencję prasową liderów „Wspólnoty" z powiatu karwińskiego i spotkanie z wyborcami w Domu PZKO w Karwinie-Raju (godz. 14). W tym samym dniu o godz. 16 odbędzie się spotkanie w salce PZKO w Trzyńcu-Starym Mieście. W sobotę 19 bm. kandydaci dyskutować będą z wyborcami w Piotrowicach, w salce PZKO Marklowice (godz. 15). W poniedziałek 21 bm. odbędzie się konferencja prasowa liderów „Wspólnoty" z powiatu frydecko-misteckiego i spotkanie z wyborcami w Domu PZKO Jabłonków (godz. 16). 23 bm. zaplanowano spotkanie w wędryńskiej Czytelni (godz. 17), 29 bm. - spotkanie w Cz. Cieszynie, w siedzibie Kongresu Polaków w RC przy ul. Komenskiego (godz. 15.30).

Jak poinformował „GL" przedstawiciel „Wspólnoty", Tadeusz Toman, przewidziano inne jeszcze spotkania z wyborcami - w Wędryni-Zaolziu, Lutyni Dolnej, Kocobędzu, a także spotkania kandydatów-Polaków reprezentujących różne partie i ugrupowania wyborcze w Olbrachcicach i Nydku. Zapowiadają ponadto spotkania także niektóre Koła PZKO (np. Rychwałd) oraz pełnomocnicy Kongresu Polaków w RC.

WODOCIĄG PÓŹNIEJ

Większy parking

GRÓDEK (kor) - Przedstawicielstwo gminne Gródku postanowiło jeszcze przed wyborami zabrać się do poszerzenia parkingu przy cmentarzu komunalnym. Przy okazji dojdzie też do odnowienia bruku w jednej z cmentarnych alejek.

Nie uda się natomiast przed końcem obecnej kadencji ruszyć z poszerzeniem sieci wodociągowej części wsi leżącej za torami. Problemem są jak zawsze pieniądze. Chodzi o kosztowną inwestycję, gródczanie zwrócili się zatem z prośbą o pomoc (niespełna 2 mln koron, co pokryłoby mniej więcej połowę kosztów) do ministerstwa rolnictwa. Na razie gmina nie otrzymała odpowiedzi.

W listopadowych wyborach o mandaty ubiegać się będą trzy ugrupowania wyborcze - dwa kandydatów niezależnych i „Wspólnota".

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

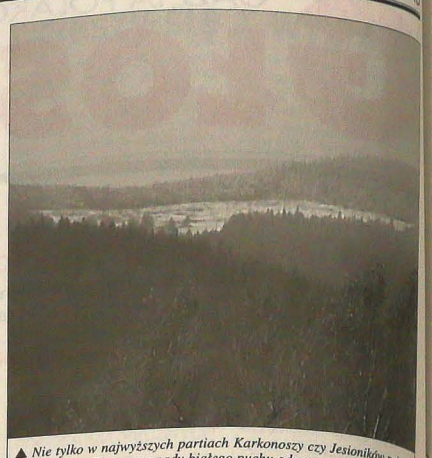

▲ *Nie tylko w najwyższych partiach Karkonoszy czy Jesioników pojawił się już śnieg. Pierwsze opady białego puchu odnotowano w tym tygodniu również w naszych Beskidach. Na naszym zdjęciu widzimy, że na Kozubowej - śnieg zaległ na polanie, w białą szatę przybrały się też świerki na szczycie tej góry.* **Fot. DANUTA BRANNA**

Z UDZIAŁEM DOSTOJNYCH GOŚCI

Jesienna wystawa

ORŁOWA (wak) - „Czym chata bogata, tym rada" - pod takim hasłem czynna będzie w najbliższą sobotę i niedzielę wystawa przygotowana przez MK PZKO i Klub Kobiet w Orłowej-Lutyni.

Zwiedzający będą mogli obejrzeć trofea łowieckie, fotografie z domowych archiwów przypominające historię i dzień dzisiejszy Orłowej, robótki ręczne oraz wyroby z ceramiki. Na miejscu będzie można zobaczyć, jak robi się koszyki z wikliny. Będą domowe kołacze oraz „zabijaczkowe" specjały. Wystawa połączona jest bowiem z zabijaczką śląską.

Nie zapomnieli też organizatorzy o programie kulturalnym. Wystąpią miejscowy chór „Zaolzie" oraz zespoły - młodzieżowy „Skotnica" i dziecięcy „Skotniczka".

W pierwszym dniu imprezy orłowsko-lutyńscy pezetkaowcy gościć będą w swoim domu ministra spraw zagranicznych RC Cyrila Svobodę oraz kandydata na senatora Józefa Byrtusa, gospodarzy miasta oraz gości z zaprzyjaźnionego z Orłową polskiego miasta Rydułtowy. Wystawę obejrzeć można w Domu PZKO w sobotę (12 bm.) w godz. od 10.00 do 17.00 oraz w niedzielę (13 bm.) w godz. od 9.00 do 15.00.

Szkolnictwo priorytetem

Dokończenie ze str. 1

Członkowie Rady Kongresu Polaków w RC podkreślili, że pomogłoby uzyskanie dla gmin, w których są polskie placówki, specjalnych dotacji państwowych na utrzymanie szkół. Postulat ten zgłaszany jest od dawna - jak na razie wprawdzie bez wyniku - ale nie wolno z niego rezygnować. Przepisy umożliwiają też powoływanie szkół bezpośrednio przez urzędy okręgowe zamiast gminnych. Komisja szkolna Kongresu musi się zająć zbadaniem tej możliwości.

W drugiej części posiedzenia prezes J. Szymeczek i wiceprezes H. Cieślar zdali sprawozdania z udziału w spotkaniach polonijnych. H. Cieślar wraz z M. Chrząstowskim uczestniczyli w zebraniu Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych oraz IV Zjeździe Rady Polonii Świata (oba spotkania odbyły się w Pułtusku), J. Szymeczek reprezentował Kongres Polaków w RC na sejmiku polonijnym w Rumunii. Pobyty te przyniosły nie tylko nowe kontakty i wymianę doświadczeń, zaowocowały też decyzją o zorganizowaniu spotkania polonijnego na naszym terenie. Miałoby do niego dojść wiosną 2004 roku.

SPOTKANIE „SŁOWAKÓW" W PRZEMYŚLU

Karwiniacy zauważeni

KARWINA (mro) - Z XVIII Ogólnopolskiego Zlotu Liceów im. Juliusza Słowackiego oraz VI Międzynarodowego Zlotu tych szkół w Przemyślu wróciła w niedzielę delegacja karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Zaolzie reprezentowały Zuzanna Gorgol, Weronika Sajdok, Barbara Rygiel oraz towarzysząca im wicedyrektor placówki, Ewa Hrnčíř.

W spotkaniu wzięła udział blisko setka uczestników nie tylko z Polski, ale także z Ukrainy (z Krzemieńca) oraz Republiki Czeskiej (Karwina). „Program ogólnorodniowego pobytu był bardzo interesujący" - oceniła po powrocie E. Hrnčíř. „Było zwiedzanie Przemyśla, sesja naukowa na tematy historyczne, były programy kulturalne i konkursy. Między innymi ze znajomości życia i twórczości Juliusza Słowackiego. Trzecie miejsce zajęła w nim Zuzanna Gorgol. W konkursie recytacyjnym nasz kolaż słowny pt. »Szopen i Słowacki« zasłużył na wyróżnienie jury".

„GŁOS LUDU" WŚRÓD BOGUMIŃSKICH PEZETKAOWCÓW

Musimy sobie pomagać

W tym roku mija 55. rocznica założenia Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Swoje małe jubileusze obchodzi tym samym również większość Kół.

Bogumińscy PZKO-wcy świętować będą 55-lecie swojego Koła w listopadzie. Już teraz trwają przygotowania do imprezy. „Zaprosiliśmy Teatr Lalek »Bajka«. Przypomnimy członkom dorobek Koła i to wszystko, co w ciągu 55 lat osiągnęliśmy - i co straciliśmy. Po stronie plusów znajdzie się niewątpliwie pozycja polskiej mniejszości w Boguminie - udało się np. utrzymać, dzięki przychylności miejscowych władz, polską klasę szkoły podstawowej - a także fakt wybudowania w latach 70. własnego Domu PZKO, po stronie minusów - skutki asymilacji, problemy finansowe z utrzymaniem naszej siedziby, malejące zaangażowanie członków. Będziemy na zebraniu apelować do członków o kupowanie abonamentów Sceny Polskiej, o prenumerowanie »Głosu Ludu«, »Zwrotu« i pisemek dla dzieci. Uważamy, że okoliczności wręcz zmuszają zaolziańskich Polaków do współpracy, do wzajemnego wspierania się, do wychodzenia sobie naprzeciw. To, co mamy, powinniśmy z całych sił chronić" - powiedział naszej redakcji prezes Koła, Henryk Szmeja, na jesiennym spotkaniu członkiń Klubu Kobiet i członków zarządu Koła. „Musimy sobie wzajemnie pomagać - pod takim hasłem właśnie świętować chcemy swój jubileusz".

„Głos Ludu" z kolei, korzystając z okazji, przeprowadził wśród uczestników spotkania (a przybyły tego dnia do Domu PZKO również przedstawicielki PZKO z Ząbłocia i Szonychla) błyskawiczną mini-ankietę dotyczącą gazety Polaków w RC. Z ankiety wynika, że wszystkie panie i wszyscy panowie, którzy spotkali się w Domu PZKO, są czytelnikami „GL". A co czytają najchętniej? Większość na tak postawione pytanie nie umiała odpowiedzieć, twierdząc, że w każdym numerze różne rzeczy przykuwają uwagę. Panie i panowie Ewa Chlebkowa, Katarzyna Porwolikowa, Frydolin Klima, Witold Junga, Janina Pająk, Ilsa Drobkowa, Eliza Krakówkowa napisały, że czytają zawsze wszystko, jak leci. Niektórzy dodawali, że najbardziej interesują ich informacje o PZKO, wywiady z ludźmi, którzy mają coś ciekawego do powiedzenia, wspomnienia, informacje ze świata kultury i polityki. Wielu zaczyna lekturę od kroniki rodzinnej, rubryki „Co, gdzie, kiedy" i rubryki sportowej. Pani Porwolikowa napisała, że niektóre numery naszej gazety czyta kilka razy, a pani Pająkowa - że jest to jedyna gazeta, jaką z mężem prenumerują.

„Teraz szukam w gazecie kolejnych informacji o tym, jak potoczą się sprawy dopłat do rekompensat wypłacanych ludziom poszkodowanym przez III rzeszę niemiecką" - powiedział naszej redakcji p. Junga. Ten problem żywo obchodzi, jak się okazuje, również innych indagowanych, nie tylko zresztą osoby zainteresowane odszkodowaniami. Marzi zaś wielu naszych czytelników z Bogumina i okolicy, że „Głos Ludu" wciąż nie jest... dziennikiem. (r)

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Bez szkoły

W krajach rozwijających się co piąte dziecko w wieku szkolnym nie pobiera nauki, co w sumie daje liczbę 113 mln dzieci na całym świecie - wynika z ogłoszonego w środę raportu Banku Światowego. Wśród tych dzieci 60 proc. to dziewczynki.

Raport wymienia państwa, które zdołały zmodernizować swą gospodarkę, stawiając na edukację. Są to Chile, Finlandia, Mauritius, Wietnam i Litwa. Finlandia na przykład przekształciła gospodarkę z opartej na eksploatacji zasobów naturalnych w bazującą na wysokiej technologii. Udział telekomunikacji i informatyki w eksporcie tego kraju wzrósł z 7 proc. w 1990 r. do 30 proc. w 2000 roku.

Bank Światowy zobowiązał się w 2001 r. do wyłożenia 1,6 mld dolarów na programy oświatowe w ponad stu krajach rozwijających się.

Polowanie na kota

W poczdamskim parku sukcesem zakończyło się „polowanie" na drapieżnego kota, który uciekł z cyrku. Weterynarz celnie strzelił do zwierzęcia amunicją ze środkiem usypiającym. Poczdamscy policjanci, którzy początkowo informowali, że uciekł tygrys, a potem zmienili zdanie i ostrzegali okolicznych mieszkańców przed lwem, ostatecznie przyznali ze wstydem, że chodzi jednak o tygrysa, a właściwie o 5-letnią tygrysicę imieniem Dava. Zwierzę buszowało po parku, a policja przez radio i megafony ostrzegała okoliczną ludność i kierowców.

Radio dla Białorusi?

Powstanie polskiego Radia Wolna Europa dla Białorusi proponuje Jan Nowak-Jeziorański, były dyrektor sekcji polskiej Radia Wolna Europa. Nie wyklucza, że taką rolę mogłoby spełniać białoruskie Radio Racja z Białegostoku, któremu grozi zamknięcie z powodów finansowych. Podczas wczorajszego spotkania z przedstawicielami organizacji mniejszości białoruskiej w Polsce i jej działaczami samorządowymi podkreślił, że nie chodzi o „walkę w eterze z Łukaszenką", ale o bezstronne, rzetelne informacje.

Radio Racja działa od prawie trzech lat i słyszalne jest przede wszystkim na Podlasiu, gdzie są największe w Polsce skupiska Białorusinów.

Zmarznięta królowa

Nieoczekiwaną przygodę przeżyła w kanadyjskim Winnipeg brytyjska królowa Elżbieta II. Podczas przejażdżki rzeką Red, przy temperaturze około zera, zepsuła się woda na taksówka, którą podróżowała para królewska. Zorganizowano operację ratunkową wysyłając drugą łódź, która wzięła na hol zepsutą jednostkę i bezpiecznie zawiozła parę królewską na brzeg.

Winnipeg pretenduje do tytułu najzimniejszego miasta świata, gdyż zimą temperatury regularnie spadają tam do - 40 st. C.

Smutny finał

Trzydziestu siedmiu młodych Belgów trafiło do szpitala z dotkliwymi podrażnieniami skóry po „prysznicu", jaki koledzy zaaplikowali im podczas studenckich otrzęsin w Lier koło Antwerpii. Polewano ich cieczą z takich składników, jak ocet, keczup, tabasco, sól, pieprz i rozmaite żrące środki czyszczące.

Kiedy skóra zaczęła ich piec, studenci pobiegli pod prysznice, ale w kontakcie z wodą w mieszance, którą ich polano, zaczęły zachodzić reakcje chemiczne potęgujące podrażnienia. Po delikwentów przysłano karetki pogotowia z całej okolicy.

EFEKTEM PRACY DOKTORSKIEJ EKOLOGA, PAWŁA SANTARIUSA, JEST PROJEKT USTAWY

Rok 2030 tuż tuż...

Dokończenie ze str. 1

■ ■ Zatem spenetrował pan Darków, Łąki i Stonawę...

- Chodzi o tereny, które jako ostatnie w zagłębiu ulegają szkodom górniczym. W swoim projekcie przewiduję rozpoczęcie działań zmierzających do naprawy tego krajobrazu w roku 2030, kiedy - według aktualnych danych - wszystkie kopalnie miałyby już być wyeksploatowane i przeznaczone do likwidacji.

■ ■ Czy obecnie gdzieniegdzie widoczne zabiegi rekultywacyjne przebiegają zgodnie z założeniami pańskiego projektu?

- Mniej więcej tak, ponieważ każda praca naukowa musi brać pod uwagę stan aktualny, czyli w moim wypadku wszystko to, co zdążono zrobić w zakresie rekultywacji w minionym trzydziestoleciu. Z tych realiów wychodziłem przy opracowywaniu następnych etapów uzdrawiania zdewastowanego terytorium w granicach Darkowa, Łąk i Stonawy. Ale to nie wszystko. Równie ważnym czynnikiem, który nie może pozostać bez wpływu na wnioski końcowe każdej tego rodzaju pracy, jest prognoza dotycząca wielkości wydobycia oraz rozmiary związanych z nim zapadlisk w terenie. Spore utrudnienie stanowiły dla mnie gęste sieci przesyłowych linii energetycznych oraz szlaków komunikacyjnych, a także stosunkowo wysoka gęstość zaludnienia - około 800 mieszkańców na kilometr kwadratowy.

■ ■ To dziwne - Darków i Łąki raczej wyludniają się.

- Racja. O średniej gęstości zaludnienia decyduje tu głównie liczba mieszkańców aglomeracji Karwiny, Cieszyna i Hawierzowa. Opracowując ten projekt, pomyślałem również o niej. Chodzi mi bowiem o to, żeby na tej ziemi, która dziś przypomina krajobraz księżycowy, w latach trzydziestych i ona znalazła dla siebie tereny rekreacyjne.

■ ■ Czy dobrze dosłyszałem? Przewiduje pan nowe zapadliska...

- To nie ja je przewiduję, a kopalnie, które udostępniły mi takie informacje. Z danych tych wynika, że w granicach badanego terytorium powierzchnia ziemi gdzieniegdzie zapadnie się jeszcze o jakieś 10 do 12 metrów.

■ ■ Proszę te miejsca zlokalizować.

- Zjawisko to przede wszystkim dotyczyć będzie tych fragmentów Łąk i Darkowa, gdzie już nie ma żadnej zabudowy, czyli terenów przyległych do przejazdu kolejowego w sąsiedztwie Kopalni „ČSM" i miejsca, w którym nowa hawierzowska szosa przecina starą drogę Cz. Cieszyn-Karwina. Tak więc ruchy górotworu spowodują również dalsze zapadanie się dna „karwińskiego morza", czyli zalewu, którego wody wypełniają pustkę po nieistniejącej już części Darkowa. Stąd to ustawiczne podnoszenie jego brzegów. Kolejne nawożone tam warstwy skały płonnej mają zabezpieczyć okolicę przed ewentualnym zalaniem wodą z tego „morza", które notabene będzie jedną z części składowych podkarwińskiego kompleksu rekreacyjnego.

■ ■ Jakie pan zatem zaproponował rozwiązanie, aby przyszłe pokolenia mieszkańców tej ziemi mogły żyć w bardziej znośnych niż my warunkach?

- Pierwszą część mej pracy stanowi projekt, który w oparciu o istniejące status quo oraz prognozy występowania szkód górniczych wytycza m.in. kierunki ciągów komunikacyjnych. Co się zmieni w stosunku do stanu na dziś? Przede wszystkim drogę Karwina-Cz. Cieszyn, która biegnie wzdłuż Olzy, przesunąłem do torów kolejowych. W ten sposób stanie się ona obwodnicą, dzięki której cały tranzyt omijać będzie centrum Karwiny. Na wysokości karwińskiego dworca kolejowego droga ta połączy się z ulicą wylotową na Ostrawę. Takie rozwiązanie ma jeszcze ten dodatkowy walor, że wykorzystany zostanie nasyp kolejowy, tyle tylko, że się go poszerzy o parametry czteropasmowej jezdni. Tam zaś, gdzie dziś przejezdnym rzucają się w oczy wyjątkowo nieestetyczne przykopalniane osadniki, przewiduję powstanie następnych kąpielisk, względnie raju dla kajakarzy i wędkarzy. Od torów i drogi oddzieli je pas gęstej, dźwiękoszczelnej roślinności.

Mój projekt idzie dalej. Zakładam mianowicie poszerzenie hawierzowskiej szosy na czteropasmówkę aż do skrzyżowania pomiędzy obu zakładami Kopalni „ČSM", na terenie których po roku 2030 mogłaby powstać strefa przemysłowa. Natomiast dla Kopalni „Darków" nie widzę żadnej możliwości dalszego wykorzystania. Ta powinna ulec całkowitej likwidacji. Miejsce po niej zaś należy przywrócić do pierwotnego stanu, czyli zalesić i obsiać zielenią.

■ ■ Szkoda, że tego nie doczekam.

- Dzisiaj rok 2030 zdaje się być odległy, ale w gruncie rzeczy dzieli nas od niego bardzo krótki okres.

■ ■ Dziękuję za tę szczyptę optymizmu. A jak ustosunkowali się do pana pracy recenzenci?

- Recenzenci zaakceptowali zaproponowane przeze mnie rozwiązanie bez zastrzeżeń. W tym miejscu, jeżeli pan pozwoli, chciałbym podziękować panu docentowi Edwardowi Gałuszcze, który bardzo dobrze zna ten teren i pozytywnie zaopiniował moją pracę. Również pozostali dwaj panowie recenzenci, prof. Miroslav Havrlant i doc. Konstantin Raclavský, nie zgłaszali negatywnych uwag.

■ ■ Wiem, że to tylko jeden z rozdziałów tej pracy.

- Na całość składają się trzy rozdziały. Drugi to próba stworzenia geograficznego systemu informacji o pracach rekultywacyjnych. System taki utrwali na wieki wszystko, co związane jest z wszelkimi zabiegami uzdrawiającymi środowisko naturalne. Zakładam, że odtąd wszystkie tereny rekultywowane będą posiadały specjalną kartę, na której odnotowany zostanie każdy szczegół - co się tam robiło i w jakim zakresie, czy w dane miejsce wysypano materiał z hałdy, czy tylko ziemię, jakie tam wysadzono gatunki drzew i krzewów itp. Po prostu za kilkadziesiąt lat dzięki temu systemowi każdy będzie mógł dowiedzieć się, jak ukształtowany został konkretny fragment krajobrazu. Informacje o składzie podłoża będą szczególnie ważne dla przyszłych budowniczych domów mieszkalnych czy innych obiektów.

■ ■ Rozumiem, że stworzył pan też wzorzec dla przyszłych pracowników archiwum tego typu informacji.

- Spisałem i opisałem wszystkie prace rekultywacyjne, które kiedykolwiek zostały na terenie Darkowa, Łąk i Stonawy wykonane. I przekonuję - wierząc, że moje argumenty nie trafią w próżnię - o konieczności sporządzenia wykazu, który obejmowałby całe zagłębie i pozostałe rekultywowane regiony republiki. W tym miejscu powinienem jednak zaznaczyć, że kopalnie, a konkretnie przedsiębiorstwa zajmujące się rekultywowaniem terenu, to robią, tyle że przy braku ustawowego obowiązku niekoniecznie rzetelnie i systematycznie. Optuję więc za tym, aby został opracowany i przez parlament przyjęty system prawny, który zobowiązywałby czynniki kompetentne do utrwalania dla potomnych szczegółowych informacji o rekultywowanych gruntach.

▲ *Inż. Paweł Santarius, Ph.D.: „Ruchy górotworu spowodują dalsze zapadanie się dna »karwińskiego morza«..."*

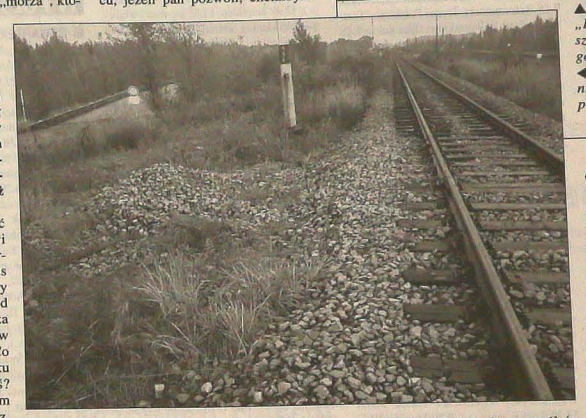

◀ *W tym miejscu równolegle z linią kolejową Cz. Cieszyn - Karwina pobiegnie czteropasmowa droga.* **Fot. MAREK SANTARIUS**

■ ■ Proszę jeszcze opowiedzieć o trzecim rozdziale.

- To nic innego, jak zasady ustawy o rekultywacji. Również i je bardzo pozytywnie zaopiniowała cała trójka recenzentów. Jak sobie te zasady wyobrażam? Należy zacząć od przygotowania generelu rekultywacji całego zagłębia, żeby plany zagospodarowania przestrzennego miast i gmin nie kolidowały, gminy zaś w tej dziedzinie mogły ze sobą z powodzeniem współpracować. Taki generel powinien zostać częścią składową planu przestrzennego zagospodarowania regionu ostrawsko-karwińskiego. To po pierwsze. Po wtóre chcę tą ustawą zagwarantować, ażeby proces wydawania zezwoleń na prace rekultywacyjne i kolaudację był w gestii jedynego urzędu. Teraz inwestorzy, którzy chcą zająć się rekultywacją, muszą odwiedzić mnóstwo urzędów, a tak nie powinno być. Po trzecie - zmierzam do tego, by finansowanie prac rekultywacyjnych było z góry zabezpieczone. Według mnie ustawa powinna zagwarantować utworzenie na szczeblu okręgowym funduszu prac rekultywacyjnych, który by był otwarty na potrzeby inwestorów.

■ ■ Czy jest szansa, że czynniki kompetentne zapoznają się z pana propozycjami?

- Zawarte w swej pracy wnioski rozwinąłem, nadając im formę projektu ustawy, uzupełniającej prawo górnicze. Sprawą zainteresowałem pana senatora Škrabiša, który - jako członek komisji ds. gospodarki, rolnictwa i komunikacji - przyrzekł mi nagłośnić ją z trybuny Parlamentu.

Rozmawiał:
KAZIMIERZ SANTARIUS

ZŁOTY RAJD 2002

Chmury na niebie i przelotne opady nie zniechęciły amatorów turystyki i pobytu na świeżym powietrzu, którzy zdecydowali się wziąć udział w sobotnim - drugim już - »Złotym Rajdzie«. Na mecie zjawiły się całe kilkupokoleniowe rodziny. Pomysłodawcy imprezy z Klubu Kultury podkreślają, że głównym celem Rajdu nie jest rywalizacja w ramach turnieju szkół, ale zacieśnianie więzów rodzinnych i kontaktów rodziców i krewnych uczniów ze szkołami. A wiadomo, że takie kontakty umacniają się m.in. przy wspólnej zabawie. ***Zdjęcia: DANUTA BRANNA***

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA:

■ CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Złotopolscy (s.), **9.00** Sekrety zdrowia, **9.25** Kwadrans na kawę, **9.40** Benefis Jacka Wójcickiego w Teatrze STU, **10.30** Szkoła pod baobabem (rep.), **10.45** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **11.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **11.15** Indaba (s.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Nasze miasto (rep.), **12.50** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Smak Małej Litwy, **13.20** Teatr Jednego Aktora: Aleksander Wat - Dziennik bez samogłosek, **14.05** Piosenki Władysława Szpilmana, **15.00** Wiadomości, **15.15** Sekrety zdrowia, **15.40** Kwadrans na kawę, **16.00** Złotopolscy (s.), **16.30** Złoty pilot (teleturniej), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **18.10** Indaba (s.), **18.40** Zabytki: Lubiąż - uśpione opactwo, **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Dziwne przygody Koziołka Matołka, **19.30** Wiadomości, **20.15** Złotopolscy (s.), **20.40** Forum polonijne (pr. public.), **21.30** Teatr Jednego Aktora: Aleksander Wat - Dziennik bez samogłosek, **22.10** Forum polonijne (pr. public.), **22.25** Piosenki Władysława Szpilmana, **23.15** Świat według Adama P., **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Tygodnik polityczny Jedynki (pr. public.), **1.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Złotopolscy (s.), **2.40** Forum polonijne (pr. public.), **3.25** Teatr Jednego Aktora: Aleksander Wat - Dziennik bez samogłosek, **4.10** Forum polonijne (pr. public.).

■ PIĄTEK 11 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Złotopolscy (s.), **9.00** Zrozumieć świat (dla młodzieży), **9.20** Nie tylko dinozaury (dla dzieci), **9.45** Szansa na sukces: Vox, **10.45** Papierowy teatrzyk (dla dzieci), **11.00** Tęczowa bajeczka (dla dzieci), **11.15** Hrabia Kaczula (s. anim.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Forum polonijne (pr. public.), **13.00** Hity satelity, **13.15** Marzenia do spełnienia (s.), **14.00** Jestem: Halina Frąckowiak (pr. rozryw.), **14.30** Krakowskie Portrety Muzyczne, **15.00** Wiadomości, **15.15** Zrozumieć świat (dla młodzieży), **15.35** Nie tylko dinozaury (dla dzieci), **16.00** Złotopolscy (s.), **16.30** Euroexpress (mag.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Gość Jedynki, **17.40** Hrabia Kaczula (s. anim.), **18.00** Szansa na sukces: Vox, **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Miś Uszatek, **19.30** Wiadomości, **20.15** Złotopolscy (s.), **20.40** Mówi się - program poradnikowy, **21.00** Hity satelity, **21.15** Marzenia do spełnienia (s.), **22.00** Jestem: Halina Frąckowiak (pr. rozryw.), **22.35** Prawdziwe psy (s.), **23.00** Porozmawiajmy, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Szansa na sukces: Vox, **1.15** Miś Uszatek (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Złotopolscy (s.), **2.40** Wieści polonijne, **2.55** Hity satelity, **3.10** Mówi się (pr. porad.), **3.30** Marzenia do spełnienia (s.), **4.15** Jestem: Halina Frąckowiak (pr. rozryw.).

■ SOBOTA 12 PAŹDZIERNIKA

6.00 Na dobre i na złe (s.), **7.00** Echa tygodnia (program w języku migowym), **7.30** Wieści polonijne, **7.45** Moja mała ojczyzna (rep.), **8.00** Wiadomości, **8.15** Zaproszenie, **8.40** Ziarno (pr. katol.), **9.05** Grupa specjalna Eko (s. anim.), **9.30** Eurofolk Sanok: Występ zespołu Przylądek Starej Pieśni, **9.45** Waciarz (rep.), **10.00** Mówi się (pr. porad.), **10.20** Ludzie listy piszą, **10.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Agroturystyczny smak, **11.10** Książki z górnej półki, **11.20** Klan (s.), **12.35** Moja mała ojczyzna (rep.), **13.00** Wiadomości, **13.10** Polskie drogi (s.), **14.40** Tam gdzie jesteśmy: Nasza pani (rep.), **15.10** Święta wojna (s.), **15.35** Cudowna lampa Alladyna (film ros.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Na dobre i na złe (s.), **18.20** Czterdziestolatek (s.), **19.15** Dobranocka: Dinusie, **19.30** Wiadomości, **20.00** Fuks (film pol.), **22.00** Polskie drogi (s.), **23.30** Dziewczęta z Nowolipek (film pol.), **1.15** Dinusie (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Operacja Samum (film pol.), **4.00** Na dobre i na złe (s.).

■ NIEDZIELA 13 PAŹDZIERNIKA

8.15 M jak miłość (s.), **9.00** Słowo na niedzielę, **9.05** Uczmy się polskiego, **9.40** Baśnie z tysiąca i jednej nocy (s. anim.), **10.05** Książki z górnej półki, **10.15** Co Pani na to? (pr. public.), **10.45** II Kawaleryjskie Mistrzostwa Polski Militari Stara Miłosna 2002, **11.05** Złotopolscy (s.), **12.00** Anioł Pański (z Watykanu), **12.20** II Kawaleryjskie Mistrzostwa Polski Militari Stara Miłosna 2002, **13.00** Transmisja mszy św. z kościoła św. Anny w Warszawie, **14.00** Stawka większa niż życie (s.), **15.00** Koncert Papieski, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Dziennik telewizyjny (pr. Jacka Fedorowicza), **17.40** M jak miłość (s.), **18.25** Kochamy TVP (teleturniej), **18.55** Zaproszenie, **19.15** Dobranocka: Przygody Bolka i Lolka, **19.30** Wiadomości, **20.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **20.40** II Kawaleryjskie Mistrzostwa Polski Militari Stara Miłosna 2002, **21.00** Chłopaki z Sosnowca (koncert), **21.45** Ekstradycja 3 (s.), **22.40** Koń Polski i przyjaciele (pr. rozryw.), **23.30** Bezludna wyspa, **0.25** M jak miłość (s.), **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **2.40** II Kawaleryjskie Mistrzostwa Polski Militari Stara Miłosna 2002, **3.00** Chłopaki z Sosnowca (koncert), **3.40** Zaproszenie, **4.00** Moja mała ojczyzna (rep.), **4.15** Stawka większa niż życie (s.).

■ PONIEDZIAŁEK 14 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Witraże krakowskich kamienic (film dok.), **9.15** Reformatorzy Teatru Polskiego: Teatr cudów Jana Wilkowskiego (film dok.), **9.45** Chłopaki z Sosnowca (koncert), **10.25** 10 000 kilometrów od Polski (rep.), **10.50** Budzik (dla dzieci), **11.15** Przygody Skippy (s.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Sensacje XX wieku: 24 godziny Igora Guzenko (s. dok.), **13.05** Film animowany dla dorosłych: Wróżba, **13.15** Królewskie sny (s.), **14.30** Kochaj mnie (s.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Witraże krakowskich kamienic (film dok.), **15.30** Reformatorzy Teatru Polskiego: Teatr cudów Jana Wilkowskiego (film dok.), **16.00** Klan (s.), **16.20** Takie kino na bis, **16.40** Ojczyzna-polszczyzna: Technika i technologia, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Budzik (dla dzieci), **18.10** Przygody Skippy (s.), **18.35** Dobre książki, **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Pomysłowy Dobromir, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Sportowy tydzień, **21.15** Królewskie sny (s.), **22.30** Sprawa dla reportera, **23.00** Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej-Warszawska Jesień 2002, **23.30** Kochaj mnie (s.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Pogranicze w ogniu (s.), **1.20** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Klan (s.), **2.40** Sportowy tydzień, **3.10** Królewskie sny (s.), **4.20** Sprawa dla reportera.

■ WTOREK 15 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **8.55** Polskie Parki Krajobrazowe, **9.25** Jarmark na pograniczu (rep.), **9.45** Koń Polski i przyjaciele (pr. rozryw.), **10.50** Południk 19. (dla dzieci), **11.15** Maszyna zmian: Nowe przygody (s.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Sportowy tydzień, **12.45** Eurofolk Sanok - zespół „Przylądek Starej Pieśni", **13.00** Waciarz (rep.), **13.15** Plebania (s.), **13.40** K.O.R (film dok.), **14.40** Ludzie listy piszą, **15.00** Wiadomości, **15.15** Polskie Parki Krajobrazowe, **15.40** Jarmark na pograniczu (rep.), **16.00** Klan (s.), **16.30** Raj (pr. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Południk 19. (dla dzieci), **18.05** Maszyna zmian - Nowe przygody (s.), **18.35** Selekcja 2002, **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Tydzień przygód w Afryce, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.45** Polaków portret własny: Skrzydełko czy nóżka, **21.15** Plebania (s.), **21.40** K.O.R (film dok.), **22.40** 997 (mag. krym.), **23.10** Ze sztuką na ty: Album krakowskiej sztuki - Eugeniusz Mucha, **23.40** Przeboje na orkiestrę w Łańcucie: S. Prokofiew Symfonia D-dur „Klasyczna", **0.00** Monitor Wiadomości, **0.20** Forum (pr. public.), **1.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.15** Tydzień przygód w Afryce (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Klan (s.), **2.40** Wieści polonijne, **3.00** Plebania (s.), **3.25** Polaków portret własny, Skrzydełko czy nóżka, **3.55** K.O.R (film dok.), **4.55** 997 (mag. krym.).

■ ŚRODA 16 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **9.20** Wehikuł czasu: Cesarz (dla młodych widzów), **9.45** Ojczyzna-polszczyzna: Technika i technologia, **10.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **10.45** Bajki polskie (dla dzieci), **11.15** Karrypel kontra groszki (s. anim.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Polaków portret własny: Skrzydełko czy nóżka, **12.30** Polskie Parki Krajobrazowe, **13.00** Wieści polonijne, **13.15** Nic nie stoi na przeszkodzie (film pol.), **14.35** Dom w kraju fiordów (rep.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **15.35** Wehikuł czasu: Cesarz (dla młodych widzów), **16.00** Klan (s.), **16.30** Kulisy PRL, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Bajki polskie (dla dzieci), **18.10** Na żywo (wydanie specjalne z Watykanu), **18.55** Karrypel kontra groszki (s. anim.), **19.20** Dobranocka: Niezwykłe przygody pod wierzbami, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Nasze miasto (pr. public.), **21.20** Nic nie stoi na przeszkodzie (film pol.), **22.45** Jan Paweł II w Polsce (film pol.), **23.35** Muzyka w zabytkach Warszawy: Józef Stefani „Msza polska", **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie, **0.55** Dom w kraju fiordów (rep.), **1.15** Niezwykłe przygody pod wierzbami (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Klan (s.), **2.40** Nasze miasto (pr. public.), **3.20** Nic nie stoi na przeszkodzie (film pol.).

TVN 7:

■ CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I (s.), **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Gliniarze (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Donato i córka (film USA), **21.50** Cobra (s.), **22.50** Big Brother I (s.), **23.35** Krwawa pięść II (film USA), **1.10** Donato i córka (film USA).

■ PIĄTEK 11 PAŹDZIERNIKA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I (s.), **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Cobra (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Wojenne ugory (film USA), **22.00** Czynnik PSI (s.), **23.00** Big Brother I (s.), **23.45** Zabójcze zaklęcie (film USA), **1.30** Pierwszy stopień (film USA).

■ SOBOTA 12 PAŹDZIERNIKA

6.45 Telesklep, **8.15** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **8.40** Zorro (s.), **9.05** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **9.30** Kelsey i syn (film USA), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.30** Skarb Sierra Madre (film USA), **13.50** Dr Stefan Frank (s.), **14.45** Styl (mag.), **15.15** Czynnik PSI (s.), **16.10** Strefa ryzyka (teleturniej), **17.00** Buntownik bez powodu (film USA), **19.05** Kochane kłopoty (s.), **20.00** Władca zwierząt II (film USA), **22.05** Pierwszy stopień (film kanad.-ang.), **23.55** Big Brother I (s.)

■ NIEDZIELA 13 PAŹDZIERNIKA

6.30 Telesklep, **8.00** Babylon V (s.), **8.45** Tajemnicza wyspa (s.), **9.10** Z życia gwiazd II (s.), **9.40** Tajemniczy świat mamorzynów (film dok.), **10.35** Dr Stefan Frank (s.), **11.25** Książę i aktoreczka (film ang.), **13.30** Rodziców nie ma w domu (s.), **14.00** Raport TVN 24 (mag.), **14.30** Drugie tysiąclecie (s.), **15.20** Żółwie morskie - najstarsi nurkowie świata (film dok.), **16.15** Kochane kłopoty (s.), **17.10** Wojenne ugory (film USA), **19.05** Zatoka szczęścia (s.), **20.00** Spadający anioł (film USA), **21.55** Prezydencki poker (s.), **22.45** Co za tydzień, **23.15** Kwiaty we włosach, **23.35** Mam na imię Steven (film USA), **1.15** Wiszący Ogród (film kanadyjsko-ang.).

■ PONIEDZIAŁEK 14 PAŹDZIERNIKA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Prawo i miłość (s.), **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Zatoka szczęścia (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Mężczyźni nie odchodzą (film USA), **22.10** Medicopter 117 (s.), **23.10** Wiszący Ogród (film kanad.-ang.), **0.50** Miasteczko Wilbur Falls (film USA).

■ WTOREK 15 PAŹDZIERNIKA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Prawo i miłość (s.), **11.50** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Medicopter 117 (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** The Pentagon Wars (film USA), **22.00** Las Vegas (s.), **23.00** Miasteczko Wilbur Falls (film USA), **0.45** Poznaj tatusia (film USA).

■ ŚRODA 16 PAŹDZIERNIKA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Prawo i miłość (s.), **11.50** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Las Vegas (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Picasso - Twórca i niszczyciel (film amer.-ang.), **22.25** Gliniarze (s.), **23.25** Poznaj tatusia (film USA), **1.05** Amerykańska Yakuza (film USA).

TV POLSAT 2:

■ CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA

7.05 Muzyka polska, **8.00** Piosenka na życzenie, **9.30** Kinomaniak (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Magazyn katolicki, **13.30** Kalejdoskop, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Przygody Leona H. (pr. rozryw.), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Twój lekarz (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Graczykowie (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Afficionado (pr. muz.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Afficionado (pr. muz.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.10** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.35** Świat według Kiepskich (s.), **0.05** Graczykowie (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Magazyn katolicki, **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Afficionado (pr. muz.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Bumerang (pr. public.), **5.00** Twój lekarz.

■ PIĄTEK 11 PAŹDZIERNIKA

7.05 Muzyka polska, **8.30** Piosenka na życzenie, **9.30** VIP (wydarzenia i plotki), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Strefa P, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Zamek czarodziejów, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Aficionado (pr. muz.), **17.00** 4x4 (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Rodzina zastępcza (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Afficionado (pr. muz.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.10** Eretz Israel (s. dok.), **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.00** Informacje, **23.20** Graffiti, **23.50** Graczykowie (s.), **0.15** Rodzina zastępcza (s.), **0.45** Afficionado (pr. muz.), **1.15** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.15** TV Market, **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Świat według Kiepskich (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Program muzyczny, **5.00** Eretz Israel (s. dok.).

■ SOBOTA 12 PAŹDZIERNIKA

7.05 Piłkarski salon, **8.00** Muzyka polska, **9.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **10.00** Hitmania, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.00** V-max (mag.), **12.30** Kalambury (telezabawa), **13.00** Afficionado (pr. muz.), **14.00** Bumerang (pr. public.), **14.30** Zamek czarodziejów, **15.00** MUZYKOGRANIE, **15.55** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **17.00** Kinomaniak (mag.), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat - talk show, **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.30** Świat według Kiepskic (s.), **20.00** Zerwane więzi (talk show) (talk show), **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Graczykowie (s.), **21.30** Adam i Ewa (s.), **22.20** TV Market, **22.35** Fundacja Polsat, **23.00** Kinomaniak (mag.), **23.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.00** Rodzina zastępcza (s.), **0.30** Na każdy temat, **1.30** TV Market, **1.45** Informacje, **2.00** Promenada sukcesu, **2.45** Kulisy - polski tenis, **3.10** Świat według Kiepskich (s.), **3.35** Zerwane więzi (talk show), **4.20** Graczykowie (s.), **4.50** Adam i Ewa (serial).

■ NIEDZIELA 13 PAŹDZIERNIKA

7.45 Muzyka polska, **8.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **9.15** Muzyka polska, **10.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.15** Kalejdoskop, **12.35** Kalambury (telezabawa), **13.00** Piłkarski salon, **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag.), **15.00** TV Market, **15.15** Klub Stasia i Nel (pr. dla dzieci), **15.40** Supergol (mag.), **16.10** Informacje, **16.30** Kinomaniak (mag.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat, **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.30** Latająca karetka (s. dok.), **20.00** Promenada sukcesu, **20.45** Kulisy - polski tenis, **21.00** Komicy występują w Polsacie, **21.15** Afficionado (pr. muz.), **21.45** Adam i Ewa (s.), **23.00** Strefa P., **0.00** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.30** Fundacja Polsat, **0.40** Komicy występując w Polsacie, **1.00** Informacje, **1.15** Na każdy temat, **2.15** Latająca karetka (s. dok.), **2.45** Promenada sukcesu, **3.30** Kulisy - polski tenis, **3.55** Afficionado (pr. muz.), **4.25** Adam i Ewa (s.), **5.35** Strefa P., **6.05** Zerwane więzi (talk show), **6.50** Przygody Leona H. (pr. satyr.).

■ PONIEDZIAŁEK 14 PAŹDZIERNIKA

7.15 Muzyka polska, **8.15** Piosenka na życzenie, **9.00** Twój lekarz (mag.), **9.15** Wystarczy chcieć (mag.), **9.45** Muzyczny Relax, **11.45** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.45** Komicy występują w Polsacie, **13.00** Na każdy temat, **14.00** TV Market, **14.15** Dyżurny satyryk kraju, **14.45** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.15** TV Market, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Latająca karetka (s. dok.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Świat według Kiepskich (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Graczykowie (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Komicy występują w Polsacie, **22.20** Adam i Ewa (s.), **22.50** Rodzina zastępcza (s.), **23.20** Informacje, **23.40** Graffiti, **23.55** Latająca karetka (s. dok.), **0.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.25** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Świat według Kiepskich (s.), **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Graczykowie (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Rodzina zastępcza (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ WTOREK 15 PAŹDZIERNIKA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** TV Market, **9.15** Muzyczny relax, **11.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.15** Komicy występują w Polsacie, **12.30** Zerwane więzi (talk show), **13.15** Dyżurny satyryk kraju, **13.45** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **14.15** V-max (mag.), **14.45** Kalambury (telezabawa), **15.15** Klub Stasia i Nel (pr. dla dzieci) - program dla dzieci, **15.55** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Supergol (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Promenada sukcesu, **18.30** Afficionado (pr. muz.), **18.45** Kulisy - polski tenis, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Graczykowie (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Rodzina zastępcza (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.00** Hot Chat, **22.10** Eretz Israel (s. dok.), **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.00** Kulisy - polski tenis, **23.35** Informacje, **23.55** Graffiti, **0.10** Promenada sukcesu, **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Graczykowie (s.), **2.30** Supergol (mag.), **3.00** Rodzina zastępcza (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **3.55** Adam i Ewa (s.), **4.20** Zerwane więzi (talk show), **5.05** Eretz Israel (s. dok.), **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Latająca karetka (s. dok.).

■ ŚRODA 16 PAŹDZIERNIKA

7.05 Hitmania, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** Raz, dwa, trzy (mag.), **9.30** 4x4 (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Na każdy temat, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Klub Stasia i Nel (pr. dla dzieci), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Bumerang (pr. public.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Świat według Kiepskich (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Rodzina zastępcza (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Latająca karetka (s. dok.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.05** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.40** TV Market, **0.00** Świat według Kiepskich (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Rodzina zastępcza (s.), **2.00** 4x4 (mag.), **2.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **3.00** Latająca karetka (s. dok.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PLOTKI ✌

▲ Pieniędzy i sławy niejeden mógłby mu pozazdrościć, ale wątpliwe, czy ktokolwiek chciałby doświadczyć w życiu prywatnym takich nieszczęść, jakie były jego udziałem. **Keanu Reeves**, bo o tym hollywoodzkim gwiazdorze mowa, stracił narzeczoną, która zginęła w wypadku samochodowym. A teraz coraz bardziej obawia się o życie **Kim**, swojej ukochanej, chorej na raka krwi siostry. Kim, dwa lata młodsza od 37-letniego Keanu, już blisko dekadę heroicznie walczy ze swą śmiertelną chorobą, ale nie tak dawno powiedziała: „ten rok może być moim ostatnim". I niestety, jej stan zdrowia pogarsza się z miesiąca na miesiąc.

Keanu od początku roku nie odstępuje od łóżka siostry, oczywiście próbując to godzić ze swymi obowiązkami zawodowymi. Teraz właśnie rozdarty między jednym a drugim. Na co dzień kręci w Sydney kolejne dwie części „Matrixa", a gdy tylko ma wolne kilka dni, natychmiast wsiada w samolot i leci do siostry, do Los Angeles.

◆ **Eminem** ma kłopoty, oczywiście nie pierwsze w swojej karierze. No, ale jeśli ktoś lubi prowokować... Tym razem chodzi o to, że w teledysku „Without Me", słynny raper przebrał się ni mniej, ni więcej tylko za **Osamę bin Ladena!** Terroryści związani z bin Ladenem zauważyli ten filmik... Nie spodobał im się, o czym dali znać Eminemowi. Czy jednak raperowi właśnie nie o to chodziło? W końcu skandal jest, wiadomo, najlepszą reklamą. Dodajmy jednak, że Eminemowi i tak zwykle towarzyszą ochroniarze. **(k)**

Kolumnę przygotowała: **WANDA KULA**

WIERĆ SIĘ I KRĘĆ - NERWOWI SĄ SZCZUPLEJSI

Schudnąć bez diety

Martwisz się, że seksowna sukienka podkreśli niedoskonałości figury? Bez wielkich wyrzeczeń i ćwiczeń możesz wyglądać oszałamiająco! Wystarczy, że skorzystasz z naszej ekspresowej terapii i po tygodniu możesz wyruszyć ... powiedzmy na przyjęcie urodzinowe.

Przede wszystkim w ciągu najbliższego tygodnia zjadaj dwukrotnie więcej owoców i warzyw niż zwykle. Wybieraj kalafiory, brokuły, fasolkę szparagową, śliwki, brzoskwinie i jabłka. Zawierają wyjątkowo mało kalorii, za to dużo błonnika, który daje uczucie sytości. Codziennie pij 2 litry niegazowanej wody mineralnej oraz sok z marchwi i buraków. Wypłukują one z organizmu toksyny, powodujące obrzęki nóg i worki pod oczami.

Jeśli kupujesz konserwy, zupy w proszku czy inne gotowe produkty, sprawdź, ile zawierają tłuszczu. Nie może go być więcej niż 5 proc., czyli 5 g w 100 g potrawy.

Jedz to codziennie

✻ Śniadanie zjadaj przed 8.00. Organizm produkuje wtedy najwięcej enzymów trawiennych. Najlepiej jeśli będzie to miska owsianki lub muesli - sycą na kilka godzin.

✻ Nie żałuj sobie pieprzu, imbiru, cynamonu. Te przyprawy przyspieszają przemianę materii.

✻ Dwa razy dziennie połykaj po dwie tabletki witaminy C - działa podobnie jak przyprawy.

Przyspiesz chudnięcie

✻ Trzy razy dziennie zażywaj wspomagające odchudzanie tabletki Ultra Vit, krople Slim lub leki homeopatyczne, np. Graphites Homacord.

✻ W domu, na przegubach rąk i kostkach nóg, jak najczęściej noś ciężarki - to paski z rzepami, które są dostępne w sklepach sportowych. Przez tydzień zgubisz pół kilograma.

✻ Wierć się i kręć - nerwowi są szczuplejsi, dlatego że wykonują więcej ruchów rękami, nie mogą usiedzieć w miejscu, a to wymaga od organizmu zużycia dodatkowej energii. **(P)**

Z tego zrezygnuj:	Zamiast tego zjedz:
spaghetti z mięsnym sosem	spaghetti z pomidorami i bazylią
smażony kurczak z frytkami	kurczak z rożna z gotowanym ryżem
duszone żeberka z kopytkami	wieprzowina z grilla, fasolka szparagowa
ryba w cieście	ryba z grilla
pieczone ziemniaki	ziemniak w mundurku
kanapka z wędliną	kanapka z pomidorem, i ogórkiem
pizza z salami i serem	pizza z owocami morza
hamburger z KFC	2 kawałki kurczaka z KFC
porcja chipsów z torebki	porcja popcornu
1 awokado	2 morele
miseczka muesli	miseczka owsianki
słodzenie cukrem.	słodzikiem.

■ SMACZNEGO

Jabłka w drożdżowym cieście

Składniki: 3 jabłka, 35 dag mąki, 2 dag drożdży, 3 jajka, filiżanka mleka, 3 łyżki masła, 2 łyżki cukru pudru, szczypta cynamonu, 300 g tłuszczu do smażenia, 5 łyżek cukru pudru do posypania placuszków, torebka cukru waniliowego, szczypta soli. Do dekoracji: krążki ananasa, słoiczek żurawin, 2-3 połówki brzoskwiń, 3 owoce kiwi.

Przygotowanie: Wlej mleko do rondelka, podgrzej na ogniu przez minutę. Wymieszaj z drożdżami, łyżką mąki i szczyptą cukru. Odstaw w ciepłe miejsce. Umyj jajka, oddziel żółtka od białek. Utrzyj żółtka z cukrem pudrem i miękkim masłem. Ubij pianę z białek i szczypty soli. Przesiej mąkę do miski. Wlej wyrośnięte drożdże i żółtka. Ubijaj ciasto drewnianą łyżką przez 5 minut. Dodaj pianę, wymieszaj i odstaw w ciepłe miejsce. Obierz jabłka, pokrój w plasterki grubości 1 cm. Oprósz - jak mgiełką - cynamonem. Rozgrzej na patelni tłuszcz (olej, smalec) i gdy lekko zacznie dymić, nadziewaj na widelec krążki jabłek, zanurzaj w cieście i kładź na patelnię. Uwaga: tłuszcz musi przykrywać dno patelni dwucentymetrową warstwą. Przykryj patelnię na minutę, zdejmij pokrywkę i przewróć placuszki na drugą stronę (już nie przykrywaj patelni). Pięknie przyrumienione, wyrośnięte kładź na talerzu wymoszczonym papierowymi serwetkami, by wsiąkł nadmiar tłuszczu. Jeszcze ciepłe posypuj cukrem waniliowym. Rozlej na każdym talerzu łyżkę podgrzanych żurawin, kładź placuszki i dekoruj owocami. Ale i bez owoców placuszki są wyborne. **(k)**

SPRÓBUJMY POPATRZEĆ NA PEWNE SPRAWY OKIEM WYCHOWAWCY

Razem z nauczycielem

Zależy nam na tym, by dziecko czuło się w szkole dobrze. Aby rozwijało się bez stresów i lęków, powinniśmy często rozmawiać z wychowawcą.

Każdy rodzic zna swoje dziecko, ale może je obserwować tylko w domu czy na podwórku. Tymczasem zdarza się, że dopiero na wywiadówkach dowiadujemy się na co stać naszą pociechę. I nie chodzi tu tylko o zachowania negatywne. W grupie nastolatek zachowuje się zupełnie inaczej. Wychowawcom łatwiej egzekwować prawa niż rodzicom, gdyż pomocą dla niego jest klasa. To wszak na jej forum rozwiązuje się problemy, osądza czyny. Najgorszą karą dla dzieciaka jest ośmieszanie go (czasem wbrew woli nauczyciela) czy wykluczenie z grupy.

Dobry wychowawca ma pozytywny kontakt ze swymi wychowankami. I choć nie jest możliwe, aby o wszystkim wiedział, to jednak młodzież w trudnej sytuacji zwraca się do niego po pomoc. Jeżeli dziecko jest nieśmiałe czy tak dumne, że nigdy nikogo o nic nie prosi, to rodzice powinni jeszcze częściej rozmawiać z wychowawcą, wspólnie zastanawiać się, co robić w danej sytuacji. I tu rada: trzeba wraz z nauczycielem wyznaczyć konkretne działanie, np. jeżeli dziecko wagaruje, to umawiamy się z wychowawcą, że o każdej ucieczce z lekcji będzie nas informował, natomiast rodzic zajmie się tą sprawą w domu.

Rodzice często traktują wywiadówki jako spotkania informacyjne. Jest to nie do końca słuszne. Przecież jest to czas, aby dowiedzieć się czegoś konkretnego o swoim dziecku. Nie bójmy się stawiać pytania, nawet jeżeli nasz ulubieniec wzorowo się zachowuje i najlepiej uczy. Zawsze można jeszcze coś dla niego zrobić. Obowiązkiem nauczyciela jest obserwowanie każdego ucznia i na pewno może on mieć wiele pomysłów na chociażby rozwijanie zainteresowań naszej pociechy. Tymczasem wywiadówki dla wielu z nas są udręką, wiążą się ze wstydem za dziecko, bo natura obdarzyła je np. impulsywnym temperamentem. Spróbujmy popatrzeć na pewne sprawy okiem nauczyciela - jest on przecież tą osobą, której najbardziej zależy na solidnej wiedzy uczniów i odpowiednim zachowaniu.

Zabiegajmy o indywidualne kontakty z wychowawcą, wtedy dowiemy się o postępach (lub ich braku) naszej pociechy i będziemy mogli szybciej zareagować. Każdy nauczyciel ma obowiązek porozmawiać z rodzicami, jeżeli oni tego oczekują lub żądają.

Jak współpracować ze szkołą?

◆ Starajmy się jak najczęściej rozmawiać z wychowawcą

◆ Przeglądajmy dzienniczki z uwagami - zwracajmy uwagę na wyrwane kartki!

◆ Gdy uwagi pojawiają się często, pofatygujmy się do szkoły

◆ Jeżeli dziecko sprawia kłopoty (wychowawcze czy w nauce), poprośmy wychowawcę o przekazywanie informacji telefonicznie, albo w formie notatek w dzienniczku

◆ Jeżeli jakaś decyzja nauczyciela nam nie odpowiada, osobiście z nim porozmawiajmy. **(D)**

PODNISZCZONY, UŻYWANY STÓŁ DOSKONALE SŁUŻY ZABAWIE MALUCHÓW

Pokój dla dziecka

Umeblowanie pokoju do zabawy zależy od tego, jaką inną rolę ma on jeszcze pełnić. Istotnym czynnikiem jest także wiek dzieci. Warto jednak zastanowić się nad niektórymi praktycznymi rozwiązaniami. Podłoga powinna być trwała i wytrzymyła, żeby pociągi, samochody, kleje, farby i resztki jedzenia nie zniszczyły jej powierzchni.

Do pokoju zabaw idealnie nadaje się sofa, która wypadła już z łask dorosłych, wystarczy przykryć ją narzutą, dobra jest też wersalka lub tapczan. Dodajmy do tego ze dwa miękkie fotele, dużo poduszek, dobre oświetlenie ogólne i punktowe.

Potrzebny będzie także system półek czy szaf. Nabyte w sklepie z rzeczami używanymi zniszczone szafy można odnowić; wyczyścić papierem ściernym, a potem pomalować czy polakierować. Dzieci chętnie podpowiedzą kolory i motywy, chętnie też pomogą w malowaniu, w końcu chodzi o ich pokój. Każdą wolno stojącą półkę trzeba przymocować do ściany, żeby dzieci jej nie przewróciły. Komódki, kosze na bieliznę lub inne kosze z przykrywkami to wspaniałe pojemniki na małe zabawki; większe, jak konie na biegunach, namioty itp. można schować do szaf czy olbrzymich pudeł.

Podstawowe elementy wyposażenia pokoju do zabaw to ponadto: sztalugi i tablica szkolna, duże płaszczyzny do przypinania obrazków, kartek itp., a także stół i krzesła. Jeśli użyczamy do tego celu jadalnianego stołu, trzeba go ochronić specjalną serwetą. Na krzesła zakładamy pokrowce lub narzuty. Dla maleńkich dzieci warto wstawić miniaturowy stolik z krzesełkami. Będą mogły wykonywać przy nim swoje wspaniałe rękodzieła, ale można będzie im także podać na tym stoliku jedzenie, zwłaszcza kiedy będą bawić się razem z kolegami z sąsiedztwa. Dużym powodzeniem cieszy się także mały telewizorek, sprzęt grający, dziecięcy magnetofon i proste instrumenty muzyczne.

Urządzając ten pokój, podobnie jak i inne pomieszczenia dla dzieci, przede wszystkim musimy pamiętać o elastyczności. Przy czym „dorosłe" elementy wyposażenia zwiększają możliwości zmiany przeznaczenia tego pokoju w przyszłości. **(D. R.)**

■ WARTO WIEDZIEĆ

Omów szczegóły

Chcesz zmienić uczesanie. O czym powinnaś pamiętać, by uniknąć rozczarowania z powodu nieudanej fryzury?

❐ W większych miastach są już zakłady oferujące tzw. komputerowy dobór fryzur. Na ekranie monitora możesz obejrzeć siebie w różnych uczesaniach. Jeśli masz okazję, skorzystaj z tej usługi.

❐ Jeśli twoja koleżanka ma ładne uczesanie, poproś, by poleciła ci swojego fryzjera.

❐ Przed zmianą uczesania omów z fryzjerem każdy detal. Zbyt krótka grzywka czy za mocno skręcona trwała sprawi, że będziesz niezadowolona przez parę tygodni. Możesz tego uniknąć, gdy fryzjer będzie wiedział, czego oczekujesz.

❐ Powiedz mu, ile czasu możesz poświęcić na ułożenie włosów. Jeśli fryzura wymaga np. codziennego kręcenia, a ty nie masz na to czasu, nie będziesz zadowolona. **(p)**

„SZŁA DZIEWECZKA DO LASECZKA“ PO JAPOŃSKU, CZYLI...

Zespół »Śląsk« na tournée w kraju kwitnącej wiśni

Japońska publiczność bardzo gorąco przyjmuje Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk“. Zespół odbywa właśnie pierwsze w swojej historii tournée w Japonii. Według dyrektora artystycznego, jest ono wielkim sukcesem.

Tournée rozpoczęło się 25 września na wyspie Hokkaido w Sapporo, gdzie „Śląsk“ dał dwa koncerty. Trzeci koncert odbył się na wyspie Honshu w Iwate. Stamtąd artyści z Koszęcina pojechali do Tokio, gdzie występowali przez 5 dni.

„Trudno komentować reakcje publiczności na koncertach, ponieważ każdy mój przekaz może zostać uznany za przesadny. Szkoda, że polscy dziennikarze nie mogli nam towarzyszyć, bo wtedy byliby świadkami niepowtarzalnych reakcji japońskiej publiczności“ - przekazał w relacji z Japonii dyrektor artystyczny „Śląska“, Jerzy Wójcik. „Po każdym numerze zrywają się żywiołowe oklaski, głośne okrzyki i pomruki zdziwienia wyrażające podziw dla wykonawców ewolucji tanecznych i śpiewaków. Japończycy żywiołowo komentują też urodę kostiumów. Publiczność domaga się bisów, a finał musimy powtarzać kilka razy“.

Zgodnie z przewidywaniami, największe owacje wzbudzają wykonywane po japońsku piosenki „Szła dzieweczka do laseczka“ i tradycyjna japońska piosenka „Momigi“ - „Śląsk“ zawsze przygotowuje na zagraniczne tournée popularny utwór z danego kraju. Bardzo podobają się też: polka opolska, kołomajki, obraz „Harnaś i zbójnicy“, tańce podhalańskie, kujawiaki, oberek, polonez, mazur, krakowiak i finał.

Największy do tej pory koncert odbył się 30 września w centrum Tokio w ogromnym Teatrze Shinjyuku Bunka Center. Dwutysięczna widownia przyjęła go entuzjastycznie.

„Po koncercie nasz impresario wyraził całemu zespołowi podziękowanie i uznanie za piękny program oraz zapewnił o ponownym zaproszeniu zespołu do Japonii i kilku innych państw na trasie naszej ewentualnej podróży“ - podkreślił Jerzy Wójcik.

Trasa tournée obejmuje w sumie 15 miast na terenie całej Japonii. Tournée zakończy się 19 października. Koncerty przygotowano opierając się na klasycznym programie w opracowaniu twórcy zespołu, prof. Stanisława Hadyny.

DZIŚ ŚWIAT POZNA LAUREATA LITERACKIEGO NOBLA

Wielka niewiadoma...

Laureata tegorocznej nagrody Nobla w dziedzinie literatury świat pozna w czwartek 10 października o godzinie 13. - ogłosiła we wtorek w Sztokholmie Akademia Szwedzka, przyznająca nagrodę.

Zgodnie z tradycją nazwisko laureata jest ogłaszane w któryś czwartek października. Dokładny termin podawany jest zawsze z dwudniowym wyprzedzeniem - we wtorek. Najczęściej ów czwartek wypada w tzw. tygodniu noblowskim, kiedy każdego dnia są ogłaszane nazwiska laureatów w kolejnych dziedzinach.

Tydzień noblowski rozpoczął się w poniedziałek, ogłoszeniem nazwisk laureatów Nobla w dziedzinie medycyny i fizjologii (w tym roku Amerykanin H. Robert Horvitz oraz dwójka badaczy brytyjskich, Sydney Brenner i John E. Sulston). Zakończy go w piątek ogłoszenie w Oslo laureata nagrody pokojowej.

Jak co roku nazwisko laureata literackiego Nobla pozostaje wielką niewiadomą. W Sztokholmie wśród wielu kandydatów najczęściej wymienia się Holendra Ceesa Nooteboома, Belga Hugo Clausa, a także Philipa Rotha z USA, Mario Vargasa Llosę z Peru czy Johna Michaela Coetzee z RPA.

10 grudnia, w rocznicę śmierci Alfreda Nobla, wszyscy laureaci otrzymają dyplom, medal i czek na 10 milionów koron (czyli 1,1 mln euro). W przypadku, gdy nagroda trafia w ręce kilku laureatów (jak w tym roku w dziedzinie medycyny), muszą się oni tą kwotą podzielić.

WSZYSCY SZUKAJĄ METOD WALKI ZE SZROTÓWKIEM

Jak uratować kasztanowce?

Drzewom-kasztanowcom grozi zagłada nie tylko u nas. Jak poinformowała Polska Agencja Prasowa, o włączenie Polski do międzynarodowego programu ratowania kasztanowców CONTROCAM zaapelowali radni małopolskiego sejmiku. Kasztanowcom, zaatakowanym przez szrotówka kasztanowcowiaczka, trzeba pomóc. Ale jak?

W rezolucji skierowanej do ministra środowiska radni sejmiku podkreślają, że od czterech lat postępuje degradacja kasztanowców m.in. w Krakowie, Cieszynie, Wrocławiu, Raciborzu, Gdańsku i Warszawie. Drzewom, zaatakowanym przez szrotówka kasztanowcowiaczka, przedwcześnie brązowieją i opadają liście. W konsekwencji część z nich wypuszcza nowe liście i kwiaty we wrześniu.

„Takie rośliny narażone są na przemarznięcie. Eksploatują swoje siły jesienią, przez co wiosną mogą mieć bardzo mało pąków“ - tłumaczy dr Kazimierz Wiech z Akademii Rolniczej w Krakowie. Według jego szacunków około 10 proc. kasztanowców w Krakowie powtórnie wypuściło pąki, a 1 proc. z nich - mimo jesieni - jest pokryte w całości zielonymi liśćmi.

Program CONTRACAM jest prowadzony przez naukowców z różnych krajów Europy. Wszyscy szukają metod walki ze szrotówkiem, ale do tej pory nie znaleziono żadnego skutecznego sposobu na wytępienie szkodnika.

Fot. archiwum „GL“

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Kiedy ochrzczono Polskę? (2)

Kontynuując poprzedni odcinek wyliczmy kolejne argumenty na rzecz wcześniejszej, niż się przyjmuje, chrystianizacji Polski.

Na ślad innego obiektu natrafiono w Wiślicy, w hipotetycznej siedzibie „księcia silnego wielce“: na baptysterium, to jest na basen służący do chrzczenia pogan. Mieścił się pod przedromańskim kościołem pod wezwaniem św. Mikołaja z czasów Mieszka I lub z pierwszych lat panowania Bolesława Chrobrego. Czterometrowe baptysterium przypomina inne, zachowane na Ostrowiu Lednickim.

Kronikarz Gall Anonim wspomniał, że w czasach Mieszka na ziemiach polskich funkcjonowały jednocześnie dwa biskupstwa. Jedno z nich niechybnie mieściło się w Gnieźnie, w pobliżu siedziby władcy. Jeśli tu nie zaszła pomyłka kronikarza, to następne pewnie mieściło się w Krakowie, założone przez Morawian, a „podległe patriarchatowi Konstantynopola używającego języka starocerkiewnosłowiańskiego w liturgii, podczas gdy w Gnieźnie używano łaciny... Jeśli hipoteza ta jest pradziwa, mamy do czynienia ze stałym pobytem chrześcijan“ na ziemiach polskich przynajmniej od roku 880!

Niezwykle intrygujący jest ślad mazowiecki. Otóż na terenie gminy Trojanów archeolodzy odkryli spore grodzisko założone na przełomie VII i VIII wieku n.e. W roku 1986 zasłużony archeolog prof. Gąssowski znalazł tam przedmioty, „które wydają się potwierdzać teorię o infiltracji chrześcijańskiej poprzedzającej przyjęcie chrztu przez Mieszka I“. Idzie o fragmenty „dwu dziwnych płytek ze słabo wypalonej gliny“. Znalazła się nawet trzecia. Są znane pod nazwą: tabliczki z Podebłocia. Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Głównej Policji stwierdziło, że napisy wyryte na płytkach zostały wykonane cienkim ostrym przedmiotem, prawdopodobnie metalowym. Podejrzenia o fałszerstwo odpadły. „Interpretacja domniemanych napisów, zniszczonych silną erozją, okazała się trudniejsza. Można je odczytywać jako: IXCH lub IHSI. Na dwu widać ślady drugiego rzędu liter. Możemy więc mieć do czynienia ze zniekształconym greckim skrótem imienia Jezus Chrystus... Ułamki trzech różnych tabliczek, z wyjątkiem jednej, mają nieregularny kształt - prawdopodobnie są fragmentami dekoracji ściennej...“ Z jakiego okresu pochodzą?... „Trafiły tam na przełomie VII i VIII wieku n.e! Jest to więc ślad obecności chrześcijan na Mazowszu, i to w okresie poprzedzającym o kilkadziesiąt lat misję Cyryla i Metodego, a o ponad dwieście lat chrzest Mieszka I!“ Dwa egzemplarze tabliczek wykonano z miejscowej gliny, trzecią z glin występujących w Basenie Morza Śródziemnego! „Czy mamy do czynienia ze swoistym spadkiem po jakimś greckim kupcu, który się zapuścił na te tereny i tu pośród bagien dokonał żywota? A może twórca tabliczek był niewolnikiem schwytanym w Bizancjum i »drogą wymiany handlowej« trafił aż na Mazowsze?“

Wracając do wspomnianego księcia wiślańskiego, nie da się wykluczyć, że „urągał chrześcijanom“ na swojej ziemi? „W tej sytuacji najazd Morawian na państwo Wiślan byłby wojną toczoną w obronie prześladowanych...“ Wojną zwycięską zakończoną chrystianizacją podbitego terenu? „Hipotezy... będą się mnożyły. A jak było naprawdę?“

Opr. WŁADYSŁAW SIKORA

POLA GOJAWICZYŃSKA

ŚWIĘTA RZEKA

(63)

- Pódź tu, Anyszko! - rzekła pieszczotliwie Jolanta. - Masz, leć do Kohouta na targowisko i kup sobie, co tylko zechcesz!... No, bier!...

- Masz złożyć dank - upomniała matka - co masz powiedzieć? Powiedz dziękuję.

A ponieważ Juraj nie mógł się już powstrzymać od śmiechu na te komedie, Kaifoszka spytała, z czego się tak śmieje, co mu tak wesoło?

Ciągnęła wielki gar do gotowania bielizny i Szejdowa podskoczyła, aby jej pomóc. Widząc obie niewiasty dźwigające zgodnie kocioł za uszy, Pawlica z wysokości ciężarówki biedził się, co za uczucia je łączyły i dzieliły? Bowiem w tej chwili wyglądały jak rodzone siostry, strapione rozstaniem, przejęte przeprowadzką, zasmucone zniszczonymi gratami. W godzinę byli gotowi, stos sprzętów, narzędzi i garnków piętrzył się z jednej strony auta, w przegrodzie beczała żałośnie koza, gęgały gęsi i przeraźliwie darły się kury. Wówczas Jolanta wystąpiła z jeszcze jedną wspaniałomyślną ofiarą.

- Odwiozę was! - rzekła stanowczo. - Tak, odwiozę was! Poczekajcie jeno nieco, tylko skoczę do siebie po auto!

A Zuzanna, rozczulona całkowicie, bąkała:

- Nie, to za wiele, to za wiele!

Dzieciaki podniosły radosny wrzask. Pawlica zaś żałował, że będzie na ciężarówce. To by się uśmiał w drodze!

Podczas gdy Jolanta pośpieszyła po auto, Kaifoszka umyła się i przyodziała porządnie u Popiołczyny, po czym kolejno żegnała sąsiadki.

Marzincowa znalazła się w trudnej sytuacji. Z jednej bowiem strony przeżyły z Kaifoszką szmat czasu na Starej Kolonii, z drugiej zaś strony Kaifoszka w tej ostatniej chwili nie kryła swej wrogości do sąsiadów. Przez kogo bowiem wyprowadzała się ze swojej kwatery i szła na kraj świata, pod góry?... Przez kogo, jak nie przez Marzinca, Vyviala i tych wszystkich, obcych, którzy się tak rozpanoszyli?... I jedna, i druga udawały, że się nie widzą, strzegły się spojrzeć w okna swoich kwater, aby uniknąć przykrości tych ostatnich słów. Pani Szulc leżała. Knoblochowa i Popiołczyna towarzyszyły Kaifoszce do łoża chorej, która niema, zwróciła na nie tylko żałosne spojrzenie swych poczciwych oczu.

- Uchodzicie?

- Tak, Szulcowa, idziemy! - rzekła Kaifoszka. I nagle łzy potoczyły się jak grad po twarzy, na widok takiego nieszczęścia, tej bolejącej kaleki, która nie mogła nic uczynić dla swego dziecka, jak tylko myśleć o nim bez ustanku. Pochyliła głowę i objęły się, szlochając, zawstydzone taką słabością, bo niezwykłe do okazywania sobie w ten sposób współczucia. Milczały, nie mogąc wybąkać słowa. Wreszcie Szulcowa, ciężko dysząc, szepnęła:

- Z Bogiem, Kaifoszko.

- I wy, pani Szulc, zostańcie z Bogiem - rzekła blada Kaifoszka - może wam się odmieni, zobaczycie.

Popiołczyna, wypełniona po brzegi czarnymi myślami, strzepnęła desperacko ręką. Straszne rzeczy opowiadali o Dachau - z trudnością powstrzymywała się, aby nie mówić o tym przy nieszczęsnej matce. Knoblochowa, zawsze rozważna, widząc jej złowróżbną minę, wyjrzała na dwór i oznajmiła powrót Szejdowej.

- Spieszcie się, Kaifoszko, czas leci!...

Jolanta wróciła znów na piechotę, ponieważ Szejda zabrał auto. Nie wyrzekła się jednak podróży i teraz komenderowała ostro Anyszką i Jurajem.

Autobus odchodził za dziesięć minut!... Zrządziła, narzekała, że Kaifoszka źle spakowała graty i że Pawlica wszystko roztrzęsie po drodze. Spotkała ciężarówkę przy Bukowej Górze, strach, jak wyglądał ich bagaż!...

- Żegnam się! - oświadczyła Kaifoszka ponuro, patrząc, jak Szejdowa na gwałt myje Anyszkę pod zlewem. Ażeby nie pochlapać czystej sukienki dziecka, Jolanta trzymała jej tułów między swymi kolanami, tak, że tylko głowa Anyszki, zdobna w słynne warkoczyki, sterczała na zewnątrz. Jednakże mała w milczeniu i powadze poddawała się tyranii. Juraj, obładowany zapomnianymi resztkami chudoby, roztropnie podążył naprzód.

Pędem pobiegły do przystanku i słysząc za sobą warkot motoru, rozpaczliwie dobyły ostatka sił. Kiecki Kaifoszki szumiały w ostrym biegu i ciążyły jej mocno. Po cóż je włożyła na drogę?... Uważała jednak, że tak się powinna przyodziać, jadąc na wieś.

Jolanta pogubiła szpilki, warkocze jej opadły na kark i czerwona, zadyszana znalazła się we wnętrzu autobusu. Zmęczenie i zdenerwowanie nie przeszkodziły jej jednak wszcząć od razu sprzeczki z konduktorem, żądając, aby mówił z nią po polsku. To jej zachowanie oszołomiło współtowarzyszy podróży. Ludzie przywykli tu szemrać tylko po cichu, a funkcjonariusze rządowi byli częścią tej władzy, która rządziła krajem, a więc zachowywali się z odpowiednią dostojnością. Jolanta przypomniała mu przepisy.

- Czy znacie przepisy? Macie mi odpowiadać tak, abym zrozumiała!

I zażądała tysiąca informacji dotyczących drogi, ceny biletów i miejsca przystanków. Ale Kaifoszka, dowiedziawszy się, że autobus nie dojeżdża na miejsce, a zatrzymuje się na początku wsi, zaczęła biadać. Jak to, końcowy przystanek, a oni jeszcze nie będą w domu?... Zupełne odludzie, zupełna pustka!... Szejdowa na to:

- Czyś zajeżdżała pociągiem wprost przed swój barak na Starej Kolonii?

I zaczęły namiętną sprzeczkę nad wyższością zamieszkania w mieście a na wsi, podczas gdy reszta podróżnych przyglądała im się ciekawie. Anyszka uklękła na siedzeniu i przytknęła nos do szyby, oglądając świat za szybą, a jakiś przyjemny starszy człowiek, schludnie odziany, podpierał ją swym ramieniem, gdy kołysała się wskutek ruchu autobusu. Przystanek w Bystrzycy minął niepostrzeżenie. Jolanta zdumiewała się szczerze: Jak to, czy naprawdę Kaifoszka wolała swoją nędzną kwaterę na Starej Kolonii, w zadymionej kotlince, niż chatę i posiadłość na wsi? Vyvial wściekał się, że Kaifosz tak dał sobie radę, a Bayer chodzi po ludziach i opowiada: Oto jak dorabiają się hutnicy!... Ze zmniejszonym zarobkiem zeszliby wkrótce w mieście na nędzarzy, podczas gdy ziemia da im możność lepszego utrzymania. Kaifoszka wytrzeszczała na nią ze złością oczy. Któż mówi o Starej Kolonii, przecież zamiarowali budować willę pod miastem?

(cdn.)

■ kronika rodzinna

W dniu 11. 10. 2002 obchodziłby swoje 80. urodziny nasz Najdroższy

śp. WŁADYSŁAW MOLENDA

z Olbrachcic. O wspomnienie i krótką chwilę zadumy prosi żona, córka z rodziną i synowie z rodzinami. OL-381

Dnia 11 października wspominamy 8. rocznicę śmierci naszego Drogiego Taty, Dziadka i Pradziadka

śp. TEOFILA HRABCA

zaś 20 listopada mija 1. smutna rocznica śmierci Jego żony i naszej Kochanej Mamy, Babci i Prababci

śp. ŠTĚPANKI HRABIEC

ostatnio zamieszkałych w Cierlicku Dolnym. Wszystkich znajomych prosimy o chwilę wspomnień. Córka Irena i zięć Emil z rodziną. OL-368

„Pusty jest dom, smutno jest w nim,
brakujesz nam, kochany, w nim.“

Dnia 10. 10. 2002 mija czwarta bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ANDRZEJA KUBISZA

O chwilę wspomnień prosi żona i córki z rodzinami. OL-377

Dnia 10. 10. 2002 mija 25. rocznica śmierci

śp. ZDENKI PYRCHAŁOWEJ

z Orłowej. O chwilę zadumy proszą najbliżsi. OL-378

Dnia 10. 10. mija dziesiąta rocznica śmierci

śp. ALOJZEGO KUNSCHKE

organisty z Karwiny, zaś dnia 30. 10. mija ósma rocznica śmierci Jego Żony

śp. HELENY

Wszystkich, którzy Ich znali i darzyli szacunkiem, prosimy o chwilę wspomnień i modlitwę. Msza św. w Ich intencji zostanie odprawiona dnia 3. 11. 2002 o godz. 9.15 w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego we Frysztacie. Za pamięć dziękują córka i synowie z rodzinami. RK-192

Dnia 11 października mija 10. rocznica śmierci

śp. JANA SPRATKA

z Hawierzowa-Błędowic. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. AD-090

„Po trudach życia pełnego znoju,
śnij swój wieczny sen i odpoczywaj w pokoju“.

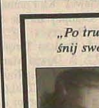

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych, że dnia 7. 10. 2002 zmarła w wieku 85 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Ciocia, Siostra, Szwagierka

śp. EUGENIA TROMBIKOWA

zamieszkała w Orłowej-Lutyni. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 11. 10. 2002 o godz. 14.30. Odjazd autobusu do kościoła o godz. 13.40 od świetlicy PZKO Orłowa-Lutynia, następnie Szpital, Wygoda. Po mszy odjazd autobusu na cmentarz. W smutku pogrążona rodzina. O-123

Szczere wyrazy współczucia **panu inż. Zbigniewowi Trombikowi** z powodu zgonu

MATKI

składa Zarząd MK PZKO Orłowa-Lutynia. O-124

■ teatr

SCENA CZESKA - Cz. Cieszyn: „Kdo je pánem nad cigánem...“ (10, godz. 19.00. gr. FMA-1), **Orłowa** - „Kdo je pánem nad cigánem...“ (11, godz. 19.00, gr. ORA-2).

TEATR im. A. Mickiewicza w Cieszynie: „Przygody Tomka Sawyera“ (15, godz. 10.00, Teatr Zagłębia Sosnowiec), „Cyrulik Sewilski“ (17, godz. 18.00, Teatr Muzyczny Gliwice).

■ kina

KARWINA - Centrum: Wehikuł czasu (10, 11, godz. 15.30), xXx (10, 11, godz. 17.45, 20.00), **Reflex**: Kod Navajo (10, 11, godz. 17.00, 20.00), **EX**: Arka dla Vojty (10, 11, godz. 19.00), **TRZYNIEC-Kosmos**: Asterix, Obelix: Misja Kleopatra (10, 11, godz. 17.30), Minority Report (10, 11, godz. 20.00).

■ wystawy

MUZEUM HT i MIASTA TRZYŃCA - wystawa „Nieme drzewo - przyjaciel człowieka“. Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

GALERIA „ZDROWEGO MIASTA“ - foyer UŚ w Karwinie: wystawa obrazów, akwareli i rysunków Richarda Wojnara oraz Zbigniewa Wojnara. Otwarte: po-pt: 10-16.

■ co, gdzie, kiedy

ORŁOWA-LUTYNIA - MK PZKO oraz Klub Kobiet zapraszają na wystawę pod nazwą „Czym chata bogata - tym rada“ połączoną z „zabijaczką“ śląską w sobotę 12. 10. w godz. 10-17 oraz w niedzielę 9-15.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza na uroczyste spotkanie z okazji 55-lecia założenia PZKO w sobotę 12. 10. o godz. 16.00 do Domu Kultury. W programie: koncert chórów „Lutnia“, „Kalina“, „Rychwałdzianie“. Wystawa robót ręcznych, biesiada z loterią.

DĄBROWA - MK PZKO zaprasza na świetlicę z wykładem pana F. Szopy na temat „Polscy bohaterowie przestworzy Żwirko i Wigura“ w sobotę 12. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego.

KARWINA-RAJ - Zarząd MK PZKO zaprasza w sobotę 12. 10. o godz. 17.00 na zebranie jubileuszowe koła połączone z „kopaczówką“. W programie „Andrusi“ ze Skrzeczonia, do tańca gra pan Tomala.

STONAWA - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę robót ręcznych w dniach 11. i 13. 10. do Domu PZKO. Otwarcie wystawy w piątek 11. 10 o godz. 16, w sobotę 12. 10. - w godz. 9 - 17, w niedzielę 13. 10. - w godz. - 17. (kącik pszczelarski, foto retro, pokaz filmów wideo z życia społeczności polskiej w Stonawie).

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie w czwartek 10. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška.

UWAGA! Seniorzy HPC - jesienne spotkanie odbędzie się we wtorek 15. 10., a nie jak podano w czwartek 10. 10.

PTTS „BŚ“ zaprasza (tylko w razie bezdeszczowej pogody) w sobotę 12. 10. na powtórkę wycieczki na Sewerkę i Kościółki. Pociąg do Mostów k. Jabłonkowa odjeżdża z Cz. Cieszyna o godz. 8.30.

▲ zaprasza na rajd rowerowy w sobotę 12. 10. do Lesznej Dolnej do Domu PZKO o godz. 15.30. Dojazd indywidualny. Bawimy się z Filipem przy akordeonie Józefa z MK - PZKO. Org. Marian Palowski, tel.: 558712332 i Józef Gociek.

▲ zaprasza 15. 10. na wtorkową wycieczkę: Łomna Górna - Murzynkowy Wierch - Połom - Mosty (15 km). Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna do Boconowic 7.32.

KS BESKID Leszna zaprasza miłośników turystyki i rowerów 12. 10. na **8. rocznik międzynarodowego pochodu turystycznego Dookoła Lesznej.** Start godz. 7-10 w Lesznej Grodzisku (przyst. aut. Mrowcówka). Trasy 5, 10, 15, 20 i 30 km w kierunku Jagodna, przejście graniczne, Leszna (RP), chata (Pod Tuł), Mała Czantoria, Wielka Czantoria, Nydek Góra, Mały Ostry, Jagodna, meta-Grodzisko. Zabrać paszport lub dowód osobisty.

▲ **5. rocznik rajdu rowerowego Dookoła Czantorii**. Start godz. 7-10 w Lesznej Grodzisku (przyst. aut. Mrowcówka). Trasa 40 km w kierunku przejście graniczne, Leszna (RP), Ustroń, Wisła, Jawornik, przejście graniczne, Nydek Strzelma, Bystrzyca, Wędrynia, około stadionu, Trzyniec Sosna, meta - Grodzisko. Zabrać tylko dowód osobisty.

Firma Press-Pygmalion, sp. z o. o. ogłasza konkurs na pozycję

przedstawiciela handlowego

■ **Wymagania:**
- wykształcenie średnie lub wyższe
- znajomość języka polskiego
- umiejętność pracy na PC-Word, Excel, Outlook
- zdolności organizacyjne
- prawo jazdy grupy „B“
- język angielski mile witany

■ **Oferujemy:**
- interesującą pracę w kolektywie młodych ludzi
- możliwość szybkiego rozwoju profesjonalnego
- dogodne warunki finansowe

Zgłoszenia z życiorysem proszę przesyłać do 23. 10. 2002 pod adresem: PRESS-PYGMALION, s.r.o., Viaduktová 57/8, 737 01 Český Těšín. E-mail: info@press-pygmalion.cz

OLZA-2399

■ ogłoszenia

ZAPRASZAMY na spotkanie z naturystami z Polski 12. 10. br. o godz. 10.00 w Cz. Cieszynie (Big-Billa, ul. Jabłonkowska). Wspólny wyjazd do Gutów. Szukamy osób znających esperanto. Prosimy o kontakt do 10. 10. br. pod adresem: Jan Lorek, posterestante 73 301 Karwina. RK-189

■ sprzedaż

SPRZEDAM PROSIAKI waga 20 kg, cena umowna, do odbioru po 15. 10. Tel.: 596520982. RK-193

SPRZEDAM BARANKA tel. 558 695 315 po godz. 18.00. OL-379

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ **GŁOS LUDU** ✦ W Vydavatelství OLZA - Wydawnictwie OLZA, s.r.o. wydaje Kongres Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu“, P.O. BOX 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrawa ✦ Redaktor naczelny: Henryka Bittmar ✦ Zastępca: Bogusław Krzyżanek ✦ Telefony: centrala 597450 111, sekretariat 597450252 (i fax), dział sportowy 597 450 258, redaktorzy 597 450 242, 597 450 249, 597 450 256, e-mail: glosludu@ostrava.cz ✦ Filia redakcji: ul. Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, tel. 558 731 766, e-mail: glosludu@silesnet.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613 ✦ Adres wydawnictwa: Vydavatelství OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o., Čapka 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 48396761, e-mail: olza@silesnet.cz ✦ Ogłoszenia przyjmowane są w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu“ w Ostrawie; w Biurze Ogłoszeń Wydawnictwa „OLZA“, przy ulicy Čapka 200/7 w Cz. Cieszynie w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.30; dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia. ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ✦ Miejsce wydania: Ostrawa ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Předplatné tisku, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia: tel. 541 23 32 32, fax: 541 61 61 60, email: abocentrum@pns.cz; reklamacje: 800 - 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o., ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa ✦ Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA

■ **TVP 1:**

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Telezakupy
8.45 Kundle i reszta (s.)
9.10 Budzik (dla najmłodszych)
9.50 Słodkie zmartwienia (s.)
10.15 Manewry miłosne (film pol.)
11.40 Telezakupy
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Horyzonty
12.45 Klan (s.)
13.15 Chmury nie są kulami (film dok.)
13.45 Telezakupy
14.00 Obserwator wojskowy
14.30 Negocjator (s.)
15.00 Wiadomości
15.10 Kwadrans na kawę
15.30 Kobiety Białego Domu: Hillary Clinton (s. dok.)
15.40 Babiniec
16.05 Rower Błażeja
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.30 Gość Jedynki
17.40 Plebania (s.)
18.10 Na żywo (public.)
19.00 Wieczorynka: Przygody szewczyka Grzesia (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Film fabularny
21.10 Sprawa dla reportera
21.45 Tygodnik polityczny Jedynki (pr. publicystyczny)
22.30 Publicystyka
23.00 Monitor Wiadomości
23.20 Profit
23.25 Pegaz (mag.)
23.55 Klan s.).

■ **TVP 2:**

7.05 Studio urody
7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Dwójka Dzieciom: Bajki Bolka i Lolka, Reksio
8.00 Cena życia (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie
10.30 Bahamy: Żyjące wyspy (s. dok.)
11.25 W cieniu Kremla (s. dok.)
11.50 Radio Romans (s.)
12.30 Arka Noego (s. anim.)
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 Piękna trzydziestoletnia, czyli Jubileusz Dwójki (pr. rozryw.)
15.25 Nera, księżniczka Oceanii (s. anim.)
16.00 Panorama
16.25 Podróż za jeden uśmiech (s.)
16.55 Świat obok nas: Czerwone akta - tajny program kosmiczny (s. dokumentalny)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.30 Polaków portret własny
19.55 Stalowe magnolie (film USA)
22.00 Panorama
22.40 Zakręty losu: Matka mojego dziecka (film USA)
0.20 Świat obok nas: Bez ostrzeżenia (s. dokumentalny).

■ **TV KATOWICE:**

6.30 Niefortunna czarownica (s.), **6.55** Klockowa kraina (s. anim.), **7.20** Reksio (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z życia Kościoła (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP, **16.00** Bliżej Europy, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Tele motor sport (mag.), **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.45** Weekend w... Mysłowicach (mag.), **19.30** Kurier sportowy, **19.45** Rozmowa dnia, **20.00** Telekurier, **20.45** Studio pogody, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** Patrol Trójki (mag.), **22.30** Kurier, **22.45** Sport, **23.00** Sto dni w Palermo (film franc.).

■ **TV POLSAT 1:**

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** BAR (widowisko rozryw.), **7.30** Pokemon 3 (s. anim.), **7.55** Psotny Bill (s. anim.), **8.20** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **9.10** BAR (widowisko rozryw.), **9.45** WILLA „X“ (s.), **10.40** Awantura o kasę (teleturniej), **11.30** Różowe lata siedemdziesiąte (s.), **12.00** Serca na rozdrożu (s.), **12.45** Luz Maria (s.), **13.40** Hitmania, **14.35** Pokemon 3 (s. anim.), **15.00** Miodowe lata 7 (s.), **15.45** Informacje, **16.05** Zwariowany świat Malcolma (s.), **16.35** Kachorra, to ja (s.), **17.20** IDOL (pr. rozryw.), **18.15** BAR (widowisko rozryw.), **18.45** Informacje, **19.15** Rosyjska ruletka (s.), **20.05** BAR (widowisko rozryw.), **20.45** Samo życie (s.), **21.15** IDOL (pr. rozryw.), **21.30** Losowanie Lotto, **22.15** Ally McBeal 5 (s.), **23.10** Informacje, **23.30** Graffiti, **23.45** Kuba Rozpruwacz (s.), **0.45** Muzyka na bis.

PIĄTEK 11 PAŹDZIERNIKA

■ **TVP 1:**

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.25 Telezakupy
8.40 Tęczowe rybki (s.)
9.05 Jedyneczka
9.40 Przygody Ośliczki Tosi (s. anim.)
9.50 Kurnik: W ZOO (s.)
10.00 Piknik u Ozyrysa (s.)
10.50 Po-Lan-Yah - Tu mieszka Bóg (s. dokumentalny)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Czas relaksu (program propagujący turystykę krajową i zagraniczną)
12.45 Plebania (s.)
13.50 Na żywioł: Woda (s.)
14.15 Podróże małe i duże: Zaproszenie - Lubelski trójkąt turystyczny
14.35 Laboratorium (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Sprawa dla reportera
15.40 Euroexpress
16.05 Raj (pr. katol.)
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedynki
17.40 Plebania (s.)
18.05 Randka w ciemno (zabawa quizowa)
18.45 Jaka to melodia? (quiz)
19.15 Wieczorynka: Cypisek - syn rozbójnika Rumcajsa (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Rubin z Kairu (film USA)
22.15 Zabawa w chowanego (film pol.)
23.10 Monitor Wiadomości, sport
23.25 Profit
23.35 Prawo i bezprawie (s.)
0.25 Nowa Ziemia (s.)
01.10 Seans na życzenie: Cały ten zgiełk (film USA)
3.05 Sprawiedliwość na 18 kołach (s.).

■ **TVP 2:**

7.05 Studio urody
7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Dwójka Dzieciom: Bajki Bolka i Lolka, Reksio
8.00 Cena życia (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie
10.15 Królewska przygoda Annie (film USA)
11.45 Radio Romans (s.)
12.15 Krajobraz Polski: Racjonalne systemy gospodarki wodnej na wsi
12.30 Krzyżówka szczęścia (teleturniej)
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 Piękna trzydziestoletnia, czyli Jubileusz Dwójki (pr. rozryw.)
14.50 Studio sport: Eliminacje do młodzieżowych ME - Polska - Łotwa
17.00 Jazda kulturalna
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 50 lat TVP: Daleko od szosy (s.)
20.20 Na całe życie (quiz)
21.10 Wieczór z Jagielskim (talk show)
22.00 Panorama
22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka
23.10 Przypadkowa dziewczyna (film USA)
0.50 Romero (film USA).

■ **TV KATOWICE:**

6.30 Opowieści taty Bobra (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Studio TV Katowice, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP, **16.00** Studio TV Katowice, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Program rozrywkowy, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.45** Magazyn kulturalny, **19.30** Mistrzostwa Świata w siatkówce, **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** To jest temat, **22.30** Kurier, **22.45** Sport, **23.00** Powiedz to głośno (talk show), **23.40** Matnia (film ang.).

■ **TV POLSAT 1:**

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** BAR (widowisko rozryw.), **7.30** Pokemon 3 (s. anim.), **7.55** Kosmiczne wojny 3 (s. anim.), **8.20** Asy z klasy (s.), **9.10** BAR (widowisko rozryw.), **19.45** Samo życie (s.), **10.40** Rosyjska ruletka (s.), **11.30** Zwariowany świat Malcolma (s.), **12.00** Serca na rozdrożu (s.), **12.45** Luz Maria (s.), **13.45** MUZYKOGRANIE, **14.45** Pokemon 3 (s. anim.), **15.15** Szpital na peryferiach (s.), **15.45** Informacje, **16.05** Duża przerwa (s.), **16.35** Kachorra, to ja (s.), **17.20** IDOL (pr. rozryw.), **18.15** BAR (widowisko rozryw.), **18.45** Informacje, **19.15** Awantura o kasę (teleturniej), **20.05** BAR (widowisko rozryw.), **20.45** Miodowe lata 7 (s.), **21.30** Losowanie Lotto, **21.35** Kuba Rozpruwacz (s.), **22.30** Zakazane reklamy (s.), **23.00** Informacje, **23.20** Graffiti, **23.35** BAR bez cenzury, **0.05** Nie dajmy się zwariować (film USA), **01.40** Muzyka na bis.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Kwartet
5.30 Świat filmu animowanego
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 W jaki sposób...
10.00 Dzieci z mokradeł (film franc.)
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.40 Czas dla rodziny (mag.)
14.05 Na pływalni z Svatoplukiem Svobodą
14.30 U nas w Europie
14.45 Dotyki niebezpieczeństwa (s. dok.)
15.10 Jabłuszko się dotoczyło (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarujące przedszkole
16.35 Labirynt
17.05 Game Page (gry komputerowe)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Ten, kto cię chroni (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Zaginiony świat (film ang.,)
21.25 Reportaże TV Ostrawa
21.50 Fatalne chwile: „Velké Hincovo pleso 1965"
22.10 Wydarzenia, komentarze
22.35 Bramki, punkty, sekundy
22.45 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
23.10 Hotel Herbich (s.)
0.05 Wydarzenia w świecie
0.20 Film na życzenie (powtórzenie zwycięskiego filmu)
1.55 Szczęście domowe
2.25 Przemiany czeskiego świata przęsłpęczego (dok.)
3.25 Reportaże TV Ostrawa.

■ TC 2:

5.05 Obiektyw
5.30 Przygody nauki i techniki
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Czas dla rodziny (mag.)
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
12.00 Euronews
13:00 Techfilm 2001
14.00 Meduza
14.30 Małpa on-line
15.00 Diagnoza
15.20 Przeżyją na planecie Ziemia? (dok.)
15.45 Przedwczesne zgony: Jindřich Plachta (s. dok.)
16.40 Co mogę dla siebie uczynić, czyli Jak być przez całe życie kobietą
16.45 TV Klub Niesłyszących (mag.)
17.15 Stulecie filmu (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.45 Skarby świata
19.10 Wiadmomości w języku migowym
19.15 Golf 2002
19.30 Rallye Nowa Zelandia
20.00 Człowiek i moc (dok.)
21.00 Ten nasz charakter czeski
21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.30 Złość (kom. USA)
22.50 Historia obrazów i rzeźb (s. dok.)
23.50 Corrs w Royal Albert Hall (muz.)
0.45 Retransmisja obrad Izby Poselskiej Parlamentu RC.

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **8.55** Kto przeżyje (teleturniej USA), **9.40** Rogi (kom. czes.), **11.00** Historia Alfreda Hitchcocka, **11.25** Knots Landing IV (s.), **12.15** Luz Maria (s.), **13.00** Mallorca (s.), **14.00** Yago, syn dżungli (s.), **14.50** Świat Dawsona III (s.), **15.40** Brzydka Betty (s.), **16.30** Portowe gliny IV (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionów, **17.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** Kobra 11 II (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Fontanna dla Zuzanny II (film czes.), **22.20** Kocioł, **23.10** Kobra (film USA), **0.50** Trzeci patrol II (s.), **1.35** Kamasutra (s. erot.), **2.35** Kocioł, **3.55** „A" (talk show), **4.35** Karuzela (teleturniej), **5.00** Zaryzykuj! (teleturniej).

■ PRIMA:

8.00 Sejfy Zurycha (s.), **8.55** Cześć, wujku doktorze! II (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.40** Prima jazda - godzina gwiazd, **11.40** Wielkie sprawy kryminalne XX wieku (s. dok.), **12.15** Zmiana w sercu (film kanad.), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Kojak V (s.), **15.45** Dr Stefan Frank II (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna (talk show), **18.50** Prima TV, **19.00** Dziennik, **19.15** Wszyscy kochają Raymonda IV (s.), **19.45** „Pišta i Fišta" (s. anim.), **19.55** Kobieta za ladą (s.), **20.55** Receptariusz dobrych pomysłów, **21.55** Ciernie (talk show), **22.45** W imieniu prawa (s.), **23.35** Żonaty z zobowiązaniami (s.), **0.05** Na temat!, **0.10** V.I.P. II (s.), **0.55** Sauna.

PIĄTEK 11 PAŹDZIERNIKA

■ TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Reportaże TV Ostrawa
9.30 Między niebem a ziemią
10.00 Terytorium białych królów (s.)
10.50 Szczęście domowe
11.20 Piękne miasta
11.40 Fatalne chwile
12.00 Wiadomości
12.10 Doktor Quinn VI (s.)
13.00 Drewniana Marika (bajka)
14.05 „Slovácko sa nesúdi" (s.)
14.40 Skąpiec (Bakalarze 1997)
15.00 Nasza wieś
15.20 Następnym razem u was...
16.00 Wiadomości
16.05 Czarownice z obowiązkiem szkolnym (s.)
16.30 Star Trek II (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Dáma na kolejích" (kom. czes.)
21.25 Taxi, proszę! (rozryw.)
21.50 Wiadomości
21.57 Bramki, punkty, sekundy
22.00 Navarro VI (film franc.)
23.30 Wydarzenia w świecie
23.45 Szaleję za tobą V (s.)
0.10 Star Trek II (s.)
0.55 „Previanti" (dok.)
1.55 Fatalne chwile: „Velké Hincovo pleso 1965"
2.10 Piękne zguby
2.40 W taki sposób nie myśleliśmy.

■ TC 2:

5.10 Na tropie
5.30 Małpa on-line
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 W krainie faraonów (s. dok.)
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.00 Zaginiony świat (film ang.)
13.15 Stulecie filmu (s. dok.)
14.10 Labirynt
14.40 TV Edukacyjna
15.15 Animals
15.30 Gorodok (pr. rozryw.)
15.55 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
16.15 Na tropie
16.40 Przygody nauki i techniki
17.10 Oblicza kultury światowej (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.50 Trzymaj się!
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
20.00 Blask i ubóstwo ziemi Czeskiej (dokument)
21.00 Jeszcze jestem tutaj
21.45 Mistrzowskie dzieła ze zbiorów czeskich
22.15 Filmopolis
23.10 Fleetwood Mac: 1995
0.10 Piękne miasta: Louny
0.30 Gorodok (pr. rozryw.)
1.20 Retransmisja z obrad Izby Poselskiej Parlamentu RC.

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Kto przeżyje (teleturniej USA), **9.45** Spenser: Niebezpieczne terytorium (film USA), **11.20** Knots Landing IV (s.), **12.15** Luz Maria (s.), **13.05** Mallorca (s.), **14.00** Yago, syn dżungli (s.), **14.50** Świat Dawsona III (s.), **15.40** Brzydka Betty (s.), **16.30** Portowe gliny IV (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionu, **17.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** Kobra 11 II (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Chcesz zostać milionerem?, **20.50** Do-Re-Mi, **21.45** Prask!, **22.30** Napad 2: Ciemne terytorium (film USA), **0.20** Burza stulecia (film kanad.-amer.), **2.25** Prask!, **2.55** Tele Tele, **3.55** „A" (talk show), **4.35** Zaryzykuj! (teleturniej), **5.00** Do-Re-Mi.

■ PRIMA:

8.00 Sejfy Zurycha (s.), **8.55** Cześć, wujku doktorze! II (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.40** Prima jazda - godzina gwiazd, **11.40** Wielkie sprawy kryminalne XX wieku (s. dok.), **12.15** Żar metropolii (kom. USA), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Kojak V (s.), **15.45** Dr Stefan Frank II (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli ..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna, **18.50** Prima TV, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Wszyscy kochają Raymonda IV (s.), **19.45** „Pišta i Fišta" (s. anim.), **19.55** Big Ben II (s.), **21.40** Mężczyzna prezydenta (thriller USA), **23.20** Na temat!, **23.25** Pensacola - Złote skrzydła III (s.), **0.10** NHL Power Week, **0.40** Sportmix, **0.55** Sauna.

XXVI BIEG NA PRZEŁAJ - MEMORIAŁ WANDY DELONG

W kategorii open brawa dla Łomnej Dolnej

W niedzielę w Mistrzowicach odbyła się już 26. edycja popularnego biegu na przełaj - „Memoriał Wandy Delong", który jest równocześnie otwartymi mistrzostwami PZKO. Pogoda tym razem raczej nie dopisała. Było pochmurno, wietrznie, co podpisało się chyba na słabszym polu startowym. W zawodach wzięło udział tylko 36 zawodników. Najmłodszym uczestnikiem okazał się Michał Rusz z Bystrzycy (3 lata), najstarszym biegaczem był Józef Wacławek (64 lat). Kierownik trasy - prezes MK PZKO Mistrzowice Daniel Kadłubiec przygotował dla płci pięknej oraz chłopców do lat 15 odcinek o długości 1500 m, chłopcy od lat 16 wzwyż i mężczyźni pokonywali trasę długości około 3800 m. Sędzią głównym całej imprezy był prezes SSiT ZG PZKO Karol Klus. Puchary przechodnie zdobyli: kategoria PSP małoklasowych - Łomna Dolna, kat. PSP pełnych - Bystrzyca, kat. open - Łomna Dolna (po raz trzeci pod rząd, puchar zostaje więc na własność). Puchary oraz dyplomy ufundował ZG PZKO, nagrody zaś Koeximpo, Radegast, dr Eugeniusz Delong, Equus, Olza Trading oraz MK Mistrzowice.

Wyniki - kategoria dziewczyn (6-9 lat): 1. Natalia Kluz (PSP Łomna Dolna) 7:19,8, 2. Monika Michejda (PSP Bystrzyca) 8:44,1, 3. Krystyna Turoń (PSP Bystrzyca) 9:57,0. **Dziewczyny 10-12 lat:** 1. Dorota Adamik (PSP Bystrzyca) 5:25,6, 2. Lenka Cienciała (2 PSP Trzyniec) 5:43,8, 3. Natalia Sikora (2 PSP Trzyniec) 5:46,0. **Dziewczyny 13-15 lat:** 1. Ewa Heczko (2 PSP Trzyniec) 5:42,5, 2. Katarzyna Morawiec (PSP Cz. Cieszyn) 6:19,0. **Dziewczyny 16-18 lat:** 1. Wanda Wolna (KS Łomna Dolna) 5:49,7. **Kobiety 19-35 lat:** 1. Marcela Sikora (KS Łomna Dolna) 5:39,0, 2. Urszula Wacławek (KS Łomna Dolna) 5:52,1.

Chłopcy do lat 6: 1. Michał Rusz (PSP Bystrzyca) 11:27,3. **Chłopcy 6-9 lat:** 1. Tomasz Turoń (PSP Bystrzyca) 6:17,1, 2. Dawid Macura (2 PSP Trzyniec) 6:43,4, 3. Tomasz Černý (PSP Łomna Dolna) 7:30,6. **Chłopcy 10-12 lat:** 1. Daniel Jarnot (PSP Cz. Cieszyn) 5:22,1, 2. Michał Sikora (PSP Łomna Dolna) 5:22,5, 3. Zbigniew Rusz (PSP Bystrzyca) 5:59,2. **Chłopcy 13-15 lat:** 1. Andrzej Szymanik (PSP Cz. Cieszyn) 5:49,3. **Chłopcy 16-18 lat:** 1. Witold Rybicki (Gimnazjum Cz. Cieszyn) 14:39,7. **Mężczyźni 19-35 lat:** 1. Libor Škňouřil (PZKO Bystrzyca) 17:48,4, 2. Dawid Wawreczka (PZKO Cz. Cieszyn) 18:01,5. **Mężczyźni 36-50 lat:** 1. Roman Słowioczek (KS Łomna Dolna) 14:17,0, 2. Petr Tvrznik (KS Łomna Dolna) 15:21,0. **Mężczyźni ponad 50 lat:** 1. Józef Wacławek (KS Łomna Dolna) 20:44,9. (A.L.)

TENIS W BYSTRZYCY

Klub działa od 3 lat

Już trzecią edycję turnieju tenisowego w grze podwójnej przeprowadzili w ubiegłą sobotę klub tenisowy działający przy MK PZKO w Bystrzycy. Przy niepewnej pogody na kortach Koło miejscowego Domu PZKO stanęło w sumie turniejowe 8 par. Pierwsze miejsce wywalczyli Milan Bonček z Danielem Lipem, na drugim miejscu znaleźli się Zbyszek Bajusz i Marek Byrus, a na trzecim Jan Ferfecki i Milan Heczko.

„Nasz klub działa od trzech lat, po raz trzeci organizujemy również turniej, jednak dopiero w tym roku ufundowaliśmy dla zwycięzców puchar przechodni" - powiedział naszej gazecie jeden z organizatorów - Henryk Lasota. Dodajmy, że członkowie klubu nie tylko grają na pozetkaowskich kortach, ale też troszczą się o utrzymanie w dobrym stanie zarówno samych kortów, jak i otoczenia. „Można by pomyśleć o zaproszeniu do udziału w turnieju również amatorów tenisa z innych miejscowości, ale nie tylko dwa korty, byłby więc kłopot z rozegraniem zawodów w rozsądnym terminie czasowym" - stwierdził H. Lasota. (ib)

EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Mierny wtorek naszych drużyn

Nawet w 10. kolejce ekstraligi hokeja na lodzie zawodnicy Hawierzowa nie byli w stanie zwyciężyć w regularnie byli w stanie zwyciężyć w regularnie czasie gry. Cieszyć może jedynie fakt, iż pantery w trzecim meczu pod wodzą nowego trenera Josefa Augusty strzeliły dwa gole. Zespół Wsecina na własnym lodzie był jednak ponad siły Femaksu, w poczynaniach ofensywnych sprawdził się znacznie lepiej - strzelając po pięć bramek do siatki Hawierzowa. W barwach przyjezdnych po raz pierwszy zaprezentował się młody napastnik Mika, wypożyczony ze Slavii Praga. Trener Augusta „wsadził" go do pierwszej formacji, obok doświadczonego Srŝeňa i Kopeckiego. Z piątego na ósme miejsce w tabeli spadli Stalownicy Trzyniec. Stało się tak po przegranej w Pardubicach, z nowym liderem Ekstraligi. Podopieczni trenera Pavla Marka zagrali bez animuszu, stracili m.in. bramkę już w pierwszej minucie, słabo spisała się tym razem formacja Richarda Krála.

● WSECIN - HAWIERZÓW 5:2 (1:0, 4:2, 0:0). Bramki: 12. i 21. Kuboš, 30. Němec, 34. i 36. Hudler - 27. Křestan (Filip, Bednařík), 36. Bednařík (Filip). **Kary** 5:10, wykorzystane 3:1, sędzia Homola, widzów 3282.

● PARDUBICE - TRZYNIEC 2:0 (1:0, 0:0, 1:0). Bramki: 1. M. Sýkora, 53. Mudroch. **Kary** 7:8, sędzia Venglář, widzów 6383.

Witkowice - Pilzno 6:1, Litwinów - K. Wary 1:3, Znojmo - Sparta 6:5, Slavia - Cz. Budziejowice 0:1 w dogrywce, Liberec - Zlin 5:3. **Lokaty:** 1. Pardubice, 2. Litwinów po 24 pkt., 3. Pilzno 19,... 8. Trzyniec 15, 12. Witkowice 9, 14. Hawierzów 2 pkt. **Jutro** Trzyniec - Liberec i Hawierzów - Znojmo (17.00).

(Opr. jb)

UWAGA ORŁY ZAOLZIA!

● BIELSKIE ORŁY - ORŁY ZAOLZIA: rewanżowy mecz w sobotę 12. 10. o godz. 14.00 (boisko w lasku cygańskim w Bielsku Białej). Zbiórka w sobotę o godz. 11.00 naprzeciw ZG PZKO w Cz. Cieszynie. W razie deszczu mecz odbędzie się w hali - należy zabrać zatem rezerwowe obuwie. Kontakt: Jan Zolich, tel. 59 6345383.

■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT ■

❒ **LOSOWANIE PUCHARU UEFA.** Legia Warszawa zagra z Schalke 04 Gelsenkirchen, Wisła Kraków spotka się z Parmą, a Amika Wronki zmierzy się z Malagą w drugiej rundzie piłkarskiego Pucharu UEFA. Losowanie odbyło się we wtorek w Nyonie.

❒ **PRZYGOTOWUJĄCA SIĘ do sobotniego meczu z Łotwą** w eliminacjach mistrzostw Europy piłkarska reprezentacja Polski trenuje już w komplecie. Polska drużyna w spotkaniu z Łotyszami zagra bez Emmanuela Olisadebe. W miejsce kontuzjowanego czarnoskórego napastnika do kadry powołany został Łukasz Surma z Legii Warszawa.

❒ **LEGIA WARSZAWA - POLONIA WARSZAWA 4:1 (2:0)** w ostatnim meczu 9. kolejki rozgrywek ekstraklasy piłkarskiej. Bramki: 36. Svitlica, 43. Kucharski, 77. Surma, 88. Dudek - 68. A. Bąk. W tabeli prowadzi Wisła Kraków.

❒ **IZABELA ZATORSKA** (Krośnianka Wrocanka) wygrała w Lublanie ostatnie zawody z cyklu Pucharu Świata w biegach górskich. W klasyfikacji generalnej PŚ Polka zajęła drugie miejsce, ustępując Szkotce Angeli Mudge.

❒ **KOSZYKÓWKA.** Zespół Prokomu Trefla Sopot pokonał zespół wicemistrza Czech, Mlekarnę Kunin Nowy Jiczyn 105:77 w wyjazdowym meczu 2. kolejki grupy C Pucharu Europy FIBA koszykarzy. W grupie D Polonia Warbud Warszawa wygrała w Moskwie z BC Chimki 89:80. Porażki doznała grająca w grupie A Stal Ostrów Wlkp., która przegrała na wyjeździe z litewską drużyną BC Siauliai 81:89.

❒ **TENIS STOŁOWY.** Polska przegrała we wtorek w Buzau z Rumunią 2:3 w meczu drugiej kolejki Euroligi tenisistów stołowych.

❒ **6 MEDALI na MŚ w kulturystyce** wywalczyły w Brnie Polki: 3 srebrne - Joanna Zapolska (Fitness do 160 cm), Agnieszka Szwankowska (+164 cm) i Katarzyna Kaliszewska (do 167 cm) oraz 3 brązowe - Halina Kunicka (do 57 kg), Ela Borecka-Brzózka (Fitness do 160 cm) i dużyna Polek (Body Fitness).

❒ **RAJD EGIPTU:** klasyfikacja generalna samochodów - 10. Łukasz Komornicki-Rafał Marton; klas. gen. motocyklistów: 7. Marek Dąbrowski, 11. Jacek Czachor.

❒ **GP WĘGIER ciężarowców** w miejscowości Kazincbarcika. **Do 105 kg:** 1. Czagajew (Buł.) 420 kg, 2. Robert Dołęga (P) 412,5 kg (185+227,5); **powyżej 105 kg:** 1. R. Weller (Niemcy) 450 (200+250), 2. Grz. Kleszcz (P) 412,5 (182,5+230). **Tytuł mistrza Europy do lat 20** w kat. 105 kg obronił na Sycylii Marcin Dołęga - 405 kg. **(Opr. EF)**

DONIESIENIA Z NASZEGO TERENU

● PIŁKA NOŻNA - MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: Sucha Górna - Pietwałd 4:1, Łąki - Orłowa Poręba 3:1, Sn Orłowa - Cierlicko 1:1, SKF Hawierzów - Datynie 1:2, V. Bogumin - SK Hawierzów 2:1, F. Orłowa - HDB B 1:0. **Lokaty:** 1. Sucha Górna, 2. F. Orłowa, 3. Łąki, 4. Orłowa Poręba po 16 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** D. Domasławice - Noszowice 2:5, Palkowice - Gnojnik 2:3, Rzepiszcze - Ostrawica 2:0, Oldrzychowice - Wacławowice 2:1, Hukwaldy - Nydek 0:4, Chlebowice - Wędrynia 3:4, Starzicz - Gródek 0:0. **Lokaty:** 1. Oldrzychowice 24, 2. Rzepiszcze 18, 3. Noszowice 16 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Kuńczyce p. O. - FC Kozłowice B 3:5, Milików - Raszkowice B 2:3, Luczina - Piosek 1:4, Janowice B - Dobratice 0:2, Stare Miasto B - Bukowiec 1:0, Frydlant n. Ostrawicą B - Toszonowice 2:1, Wojkowice - Metylowice B 1:1. **Lokaty:** 1. Raszkowice B 22, 2. Piosek 19, 3. Dobratice 16 pkt. **(w)**

● MOTOKROS. Międzynarodowe Mistrzostwa RC w Piotrowicach - wyniki: kategoria do 125 ccm, 1. wyścig: 1. Jan Zaremba (z Piotrowic), 2. David Čadek, 3. Jan Kulajta; 2. wyścig: 1. Zaremba, 2. Michal Votroubek, 3. Tomáš Bučenec (Słowacja). **Klasyfikacja końcowa mistrzostw RC:** 1. David Čadek, 2. Josef Kulhavý, 3. Brabec. **Kategoria Open, 1. wyścig:** 1. Miroslav Kučírek, 2. Jindřich Hrabica, 3. Petr Bartoš; 2. wyścig: 1. Hrabica, 2. Bartoš, 3. Zdeněk Kostelecký. **Klasyfikacja końcowa:** 1. Masařík, 2. Bartoš, 3. Toman. **(r)**

● TENIS STOŁOWY. Zawodniczki Startu Sucha Górna awansowały do grona szesnastu najlepszych zespołów w Pucharze ETTU. Hawierzowianki przed własną publicznością pokonały francuski Kremlin Birentre oraz turecki Anadalou po 3:0. **Mężczyźni Startu Sucha Górna** zagrają w terminie 8-10 listopada w 1/8 finału z niemieckim zespołem Karlsruhe Neureut. W **Eurolidze reprezentanci RC** wraz z trzykrotnym **Petrem Korbelem** zwyciężyli we Frydlancie nad Ostrawicą nad Chorwacją 3:0. Petr Korbel zdobył 2 punkty. Kolejnym przeciwnikiem Czechów będzie faworyzowany zespół Szwecji (12. 11. w Hodoninie). **(em)**

● RUGBY. I liga: Hawierzów - Przelouc 40:8. Podopieczni trenera Radomira Klody prowadzą w tabeli I. ligi z bilansem 6 pkt. i są największym faworytem na powrót do ekstraligi. **(r)**

● PODNOSZENIE CIĘŻARÓW - Międzynarodowy turniej „Nadzieje olimpijskie czwórki wyszegradzkiej" w najbliższą sobotę w hali sztangistów w Hawierzowie. W imprezie zaprezentują się czołowi zawodnicy w kategorii wiekowej do lat 18 z Polski, RC, Słowacji i Węgier. **(k)**